

Ebedeoidi **inänite cadota ante nāni** **yewæmongainta**

*Wængonguī beyæ tōmengä Wengä pönö
apænegacäimpa*

¹ Wængonguī wëenëñedë wantæ wantæ iñö apænedinque wantæ iñö wadö bai cædinque wantæ iñö wadö bai cædinque tōmengä beyæ nē apænedāni inänite tæmpo pönö apænegä eñengadänimpa. Eñëninque tōmënäni wæætë adodö ante mönö mæmæidi inänite tæmpo apænegadänimpa.

² Nöwo guiquënë mäninö ante Wængonguī dodāni inänite nänö apænegaiönæ idæwaa bayonte tōmengä apænegä eñëninque tōmengä Wengä wæætë mönö imonte pönö apænegacäimpa. Wëenë pönö inguipoga dæ ii emönæ dæ äñonte Wæmpocä tōmengä Wengä ingante, Badöe, angä eñente cæyongä tōmengä nänö cædö beyæ Wæmpocä tōmancoo badongacäimpa. Mänömai beyæ nē badongä iñongante Mæmpo Wængonguī wæætë, Tōmancoo nē ænguingä iñömö botö Wengä adocanque nē ænguingä ingampa ämopa, angacäimpa. ³ Mæmpocä nē tæi emönongä inte ñäö emongä iñongä tōmengä Wengä iñömö adobai nē tæi emönongä inte ñäö emongä ingampa. Ininque, Wængonguī Wengä nö pönö entawëninque nänö quëwengainö bai Mæmpocä iñömö edæ adobai pönö entawëmongä inte edæ nöingä cæte quëwengä

ingampa, ante mönō edonque ēñengæimpa. Ìnguipo incæ ìi emönæ incæ a ongoncoo incæ awemō iñomō ongoncoo incæ tōmengä Wengä adocä tæi piñænte nänō angäinō beyænque tōmancoo edæ ñöwo ganca cōwē ongoncoo incoopa. Ayæ nämä wepæ godonte wæninque adocä iñomō wænæ wænæ mönō cæpāmo ante ñä mēnongagacäimpa. Mänömai nē ñä mēnongaingä ìnongä inte tōmengä do æidinque Wængonguì nē tæi emongä tōmēmængä ìnō tæ contadinque ongongampa.

Tōmengä ñæñængä iñongä anquedoidi pönömenque ìnāni

⁴ Mänömai æi contadinque tōmengä nē ñæñængä iñongante Wængonguì iñomō, Bitō emöwo bitō cōwē ænguēnengaiwo, ante pemongacäimpa. Wængonguì anquedoidi guiquënë wii adobaì ñæñænāni iñönānite Wængonguì tōmēnāni ìnānite adobaì ante pemönāmai ingacäimpa. ⁵ Edæ anquedoidi iñönānite æcāmenque ingante Wængonguì dicæ, “Botō Wēmi ìnōmi ìmipa.

Ñöwoönæ bitō Mæmpobo babopa,”

Ante angantawogaa. Ayæ adobaì,

“Botō tōmengä Mæmpobo incæboimpa.

Ìninqe tōmengä botō Wengä incæcäimpa,” ante anquedo ingante änāmai ingacäimpa.

⁶ Wæætē tōmengä Wengä Tānocä iñongante inguipoga da pönöninque Wængonguì,

“Botō anquedoidi tōmānāni ìngä önöwa ìnō ædæ wææninqe, Bitō Wængonguì Wēmi ìmidō anguënë, ante watapæ apæñecædānimpa,” ante apænegacäimpa.

7 Ayæ wæætē anquedoidi inānitedō ante apænedinque,

“Tömengä godō cæcä ate tömengä anquedoidi inñömō woboyæ nanguï pæmæ bai quingæ pōni cæcædānimpa.

Ayæ tömengä godō cæcä ate tömengä beyæ nē waa cædāni inñömō gonga bæcoguēnēwate bai nanguï cæcædānimpa.”

8 Ante apænedinque tömengä Wengä ingante guiquēnē Wængonguï incæ iīmaï angacäimpa.

“Bitō nē Wængonguï inōmi inte eññēmi. Awēnē Odeye badinque Awēnē containpaa tæ contagāimi inte bitō ñimpo cædāmaï inte cōwē Awēnē Odeyebi inōmi inte ongoncæbiimpa.

Īninque Awēnē Odeyebi inōmi inte bitō nempo quēwēnāni inānite nō pōni cæte aadinque yaēmē tōēmē pōni nææante bai nē āmi incæbiimpa.

9 Nē Wængonguïmo inōmo inte botō inñömō bitō Awēnē Wængonguïmo imopa. Īninque botō, Nō cæte mōnō quēwenguinō ante nē waadebi inōmi inte bitō eññēnāmaï nāni cæinō ante edæ wīi ainēmi imipa.

Mänōmaï imi ante adinque botō iīmaï pōnō cæbopa. Bitō tōnō godongāmæ ongōnāni Awēnē badinque bitō watapæ tocæbiimpa, ante cædinque botō,

oguinguipæ pōnō gao caate bai nanguï cægaboimpa.”

10 Ante Mæmpo Wængonguï angacäimpa. Ayæ adobai tömengä Wengä ingante apænedinque,

“Bitö Tæiyæ Awënë inömi inte wëenëñedë pönï inguipo mä cö cæte bai cædinque tömëmi badongabiimpa, angacäimpa.

Ayæ öönädë ongoncoo adobai tömëmi bitö önompoca badongaincoo inte ongoncoopa.

¹¹ Mänincoo guiquënë iincayæ ate wido cæte bai bayonte

Bitö guiquënë cöwë ongonguïmi imipa.

Mänincoo guiquënë mönö weocoo pedæncoo woincoo bai bayonte,

¹² waocä yacooque æninque topo cæcä bai cædinque bitö wæætë bitö badongaincoo ænte topo cæte bai cæcæbiimpa.

Wæætë müincoo wëñacä bai cædinque bitö wæætë tömancoo müincoo badömi ongongæimpa.

Bitö iñömö do bitö ingai bai adobai cöwë inguïmi imipa.

Bitö quëwenguïmämo cöwë inguïnö anguënë.”

¹³ Äninque Wængonguï tömengä Wengä ingante iïmai angacäimpa.

“Botö tömëmæ inö tæ contate ongöñömite,

botö bitö imite në püinte cædäni inänite bæ tabo tæ wæænäni ate bitö tæi emömi inte pinä gäwate bai godö cæbi wæcædänimpa,” angacäimpa.

Tömengä Wengä ingante mänömainö ante në angaingä inte Wængonguï dicæ anquedoidi inänite adobai angantawogaa. ¹⁴ Iñæmpa Wængonguï anquedoidi iñömö baö ömaadäni inte Wængonguï beyæ në waa cædäni inänipa. Mänömai iñönänite tömengä, Botö æmo beyænque në quëwënäni

beyæ mīnitō godō cæcæmīnīmpa, ante da pōnongā pōnīnque tōmēnāni mōnō beyæ pōnō waa cædānīpa.

2

Wængonguī ængā beyænque quēwēmōmpa, ante

¹ Mānōmaī beyæ mōnō Awēnē apænecā ēñēnīnque mōnō ēñēngāinō ante mōnō ñīmpo cædāmaī īngūnque ante mōnō wede pōnente ædæmō ēñēnte cæcæīmpa. ² Edæ anquedoidi incæ Wængonguī beyæ apæneyōnāni tōmēnāni nāni ānō ante dodāni wæætē nē ēñēnte cæquēnēnāni īngadānīmpa. Īnīnque æcānō wīī ēñēnīnque wapīti cæda tōmēngā nē tente wæquēnēngā īñongante dodāni nō cædinque pangadānīmpa.

³ Īñānāni ēñēedāni. Wængonguī nānō, Quēwencæmīnīmpa, ante angāinō ante æcānō mōnō īmonte tāno apænecantawo, ante pōnēedāni. Wængonguī Awēnē īnongā incæ tānocā apænegaingā inte, Botō tōmēmo æmo beyænque quēwencæmīnīmpa, ante apænegacāīmpa. Ayæ Wængonguī nānō apænegāinō ēñēnte Ao ānīnque wadāni godōmenque mōnō īmonte, Nāwangā īmpa, ante apænedāni ēñēnīmō inte mōnō ædæmō ēñēngæīmpa. Edæ ēñēnāmaī inte baī ñīmpo cæmō īnīnque Wængonguī dicæ pānāmaī inte ata cæpocampa quēwenguīmō.

⁴ Īnīnque, Quēwencæmīnīmpa, ante nāwangā botō ānō ante ēñēncædānīmpa, ante cædinque Wængonguī godōmenque cægacāīmpa. Tōmēngā, Æcānō tōnō cæquīmoo, ante, Æyōmōnō cæquīmoo, ante, Æyedēnō cæquīmoo, ante nāmā nānō angāinō baī cædinque īīmaī pōnō cægacāīmpa. Tōmēngā,

Botō mā cæbo ate waodāni eñencædānimpa, ante nanguī cægacāimpa. Ayæ, Æbānō cæcāā, ante wæcædānimpa, ante tæi piñæninque wadō wadō cædinque bamōnengæ edæ nanguī cægacāimpa. Tōmengä Öñowoca ingante da pōnongä pōninque tōmengä wæætē Wængonguī nānō angaināni inānite pōnō cæcā æninque tōmēnāni tōmānāni Wængonguī Öñowoca nānō pōnongä ænganca cægadānimpa. Ìninque Wængonguī mǎnōmǎi pōnō cæcā adīmō incæ mōnō eñēnāmāi cæmō bai tōmengä wæætē mōnō imonte ædō cæte ata cæpoquēnengä.

Itota Codito tōmengä tōniñadāni bai adobai bagacāimpa

⁵ Ayæ mīnguipoga Awēnē nempo mōnō quēwenguīmāmo ante apænemōnipa. Ìninque mīnguipoga mōni ānonguipoga Wængonguī, Æcāmenque ingante āmo awēnē baquingä, ante cædinque, Anquedoidi incæ awēnēidi bacædānimpa, ante dicæ angantawogaa. ⁶ Wacā wataa yewæmōninque iimāi ante Wængonguī ingante āmotamīni ante bai yewæmongacāimpa.

“Wængonguī eñēmi. Waomōni önömōnique iñōmōnite bitō ædō cæte waadete cæbii.

Wao wēmōni eñgaimōni iñōmōnite bitō ædō cæte pōnō waadete cæbii.

⁷ Anquedoidi inānite æmonga ææntodōninque bitō waocā ingante gao wænō gō cæbi ate tōmengä wantæ iñō pōnōmenque ongongantapa.

Ayæ, Waocä nē tæi emönongä inte ñäo emöñongante wadäni tömengä ingante waa acädänimpa, ante pönö badongabiimpa.

⁸ Edæ bitö badongaincoo tömancoo waocä nempo pönömi æninqe

waocä tæi emongä inte nē angä bagacäimpa.”

Ante nänö yewæmongaine bai cædinque Wængongui tömengä nänö badongaincoo tömancoo Waocä nempo pönongä æninqe Waocä nē angä bayongä wacoo wayömö ongoncoo edæ dæ ampa. Incæte, Tömengä nempo tömancoo do ongompa, ante mönö ñöwo ganca ayæ adämaï imompa. ⁹ Doyedë mönö waocabo iñömönte Wængongui waadete pönö cædinque Itota ingante angä eñëninque tömengä wæætë mönö tömämö wænguimämo beyæ ante cöwë wæwocate wæquingä bagacäimpa. Mänömaï cædinque Wængongui anquedoidi inänite æmonga ææntodöninque, Itota wæætë caate wæncæcäimpa, ante cædinque tömengä ingante gao wænö iñömö gönongä ongongacäimpa. Incæte Itota caate wængä beyæ Wængongui poganta tæiyæ waëmö da wencate bai cædinque, Itota nē tæi emönongä inte ñäo emongä adinque wadäni tömengä ingante waa acädänimpa, ante pönö cægacäimpa. Ininque Itota Tæiyæ Awënë wencate ongongä ingante do amompa.

¹⁰ Tömancoo nē badongaingä inongä inte Wængongui tömancoo nē enempodongä inte iïmaï angacäimpa. Botö Wëmi eñëmi. Wadäni incæ botö wënäni nanguï inäni quëwæncädänimpa, ante nē badömi bitö baquinque caate wæcæbiimpa. Mänömaï caate bitö wädö beyænque ædæmö

picæmi bate nē ēñēnīmi inte bitō botō wēnāni
 inānite ñāō iñōmō ænte māmōmi poncædānīmpa.
 Pōningue tōmēnāni botō ñāō ēmōmo bai adobai
 ñāō ēmoncædānīmpa, ante Wængonguī nō pōni
 cægacāīmpa. ¹¹ Itota mōnō imonte, Tæiyæ waēmō
 ēwocate quēwencæmīnīmpa, ante nē badongā
 iñongā mōnō tōmengā tōnō adomō mōnō cabo
 imōmpa. Mānōmai imō beyæ tōmengā mōnō imonte
 ante apænedīnque, Botō tōniñamīni imīnīpa,
 ante guiñēnedāmai tedecāmpa. ¹² Iīmai ante
 apænecāmpa.

“Wængonguī ēñēmi. Bitō ēmōwo ante botō
 tōniñadāni inānite apænebo ēñencædānīmpa.
 Tōmēnāni godongāmæ ongonte ēñēñōnāni botō,
 Wængonguī iñōmō Tæiyæ Waēmō inongā inte
 waa pōni cæcā abopa, ante āmotamīni ante
 bai ancæboīmpa.”

¹³ Ayæ adobai apænedīnque,

“Wængonguī ingante botō wede pōnente
 quēwencæboīmpa,” angacāīmpa.

Ayæ wæætē adobai apænedīnque,

“Wængonguī botō imote apænedīnque, Bitō
 wēnāni, ante pōnongā ænōmo inte botō,
 Mōni wencabo mæ ongōmōni aedāni,
 āmopa.”

Itota incæ Wængonguī beyæ nāni yewæmongainō
 bai adobai apænecāmpa.

¹⁴ Mōnō wænguīmāmo ante wēnæ awēnē incæ
 nē angā iñongante Itota, Botō nāñe wæningue
 tōmengā ingante edæ ōmæe ēwencæboīmpa, ante
 iīmai cægacāīmpa. Mōnō Itota wēñæmō inōmō
 inte mōnō baō tōnō wepæ ñōmænguīñō ēñamō bai
 tōmengā nānō wænguinque adobai ñōmænguīñō

ēñagacäimpa. Īninqe tōmengä nämä nänö wænö beyænque wænæ awënë ingante bæ tacä ate tōmengä wæætē piñænāmaï aquii bate nē angä ināmaï ingampa. ¹⁵ Ayæ wænæ awënë nempo ñä cæyænte bai quëwëninque mōnō wænguimāmo ante guñente wæyōmonte Itota mōnō beyæ ante wæætē wæninque mōnō imonte gä pe æmpote ö ængä beyænque quëwëmompä.

¹⁶ Edæ wii anquedoidi inänite ænte pæ mancæte ante cædinque tōmengä wæætē Abadäo wodi pæimō iñōmonte mōnō imonte pōnō æninque pæ mangampa. ¹⁷ Mäninö beyæ Wængongui, Bitō tōniñadäni bai adobai badinque bitō, Wængongui qui, ante nē nō Pönōmi Ñænæmi pōni incæbiimpa. Ayæ bitō tōniñadäni inänite cōwë pönëninque waadete pōnō waa cædinque ædæmō aacæbiimpa, ante tōmengä ingante da pōnongä pongacäimpa. Ayæ adobai, Bitō tōmënäni wænæ wænæ nāni cædō beyæ nämä wepæ godoncæbiimpa, ante cædinque Wængongui Itota ingante da pōnongä pōninque tōmengä mōnō ēñamō bai adobai ēñadinque waomō mōnō inōmō bai adobai badinque Waocä inongä ingacäimpa. ¹⁸ Mōnō inguipoga quëwëninque wænæ wænæ mōnō cæinënö beyæ wæwëmompä. Wænæ awënë, Itota oda cædinque Wængongui ingante ēñënāmaï cæcæcäimpa, ante cæyongä Itota iñōmō mōnō wæwënö bai adobai wæwengä incæte oda cædāmaï ingacäimpa. Īninqe wænæ wænæ cæinente wæwëñōmonte tōmengä adobai do wægaingä inte, Minitō tæi piñænte ongōninque oda cædāmaï incæminimpa, ante pōnō tōö æmænte cæcampa.

3

Itota Ñæncængä iñongä Möitee wodi wædangä ingacäimpa

¹ Mönitö imönite aa pedingue Wængongui minitö iminite adobaï aa pedingue, Tæiyæ waemö entawencæminimpa, ante badongacäimpa. İninqe botö tönĩnamini eñeedäni. Itota iñömö Wængongui nänö nē da pönongaingä ingacäimpa, ante mönö pönēnö ante mönö, Nāwangä impa, ante apænemompa. Ayæ, Wængongui qui, ante nē Godongä Ñæncængä pönĩ iñömö Itota adocä ingampa, ante mönö pönēnö ante, Nāwangä impa, ante apænemompa. İninqe minitö guiquēnē, Itota æbänö ingacäimpa, ante önöwēnenque pönente quēwenguēnemini iminipa. ² Wængongui angä eñēninqe Möitee wodi guiquēnē tömengä ingante cöwē pönente cædinque Wængongui tönö nāni godongämæ quēwencabo inänite ædæmö cæte aagacäimpa. Tömengä nö cæte nänö aagai bai adobaï cædinque Itota iñömö Wængongui angä eñēninqe tömengä ingante cöwē pönente cædinque tömengä tönö mönö godongämæ quēwencabo imonte ædæmö cæte aacantapa.

³ Edæ, Oncö waa ongompa, ante waa amö incæ mönö oncö nē badöningä ingante godömenque waa ate apænecäimpa. Adobaï, Möitee wodi nē waa aacä ingacäimpa, ante tömengä ingante waa amö incæ mönö edæ Itota nē badongaingä ingante godömenque nanguï waa ate apænecäimpa. ⁴ Waocä oncö guiquēnē wii tömenque ongompa. Edæ waocä mæñongä ate oncö edæ ongö aminipa. Inguipo incæ adobaï öönæde ongoncoo adobaï

wii tömenque ongoncoopa. Mänincoo tömancoo Wængongui nänö badongaincooque ongoncoo acæimpa. ⁵ Möitee wodi guiquënë Awënë Wængongui ingante nē cæcä inongä inte tömengä tönö nāni godongämæ quëwencabo inänite cöwë pönëninque ædæmö cæte aagacäimpa. Mänömaï cædinque tömengä, Wængongui æbänö iincayæ ate apænequingää, ante odömöninque, Näwangä impa, ante apænegacäimpa. ⁶ Mönö Codito guiquënë Wæmpocä Wengä Onguiñængä inongä inte Wæmpocä tönö nāni godongämæ quëwencabo inänite cöwë pönente nöngä pönï cæte pönö aacampa. Edæ mönö guiquënë, Codito waa pönï pönö cæcä beyænque watapæ bacæimpa, ante mönö pönönö ante wadäni eññönäni waa tote apænemompa. Ìninque mönö guiñänämaï inte mäninö mönö pönönö ante ædæmö entawëninque ìnque baganca ñimpo cædämaï ìmö ìninque tömengä tönö mönö godongämæ quëwencabo ìmaïmompä.

Wængongui quinäni nāni guëmanguïmämo ante

⁷ Mänömaï beyæ Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca nänö angainö ante mönö eñente cæcæimpa. Tömengä nänö apænegainö ante iïmainö ante yewæmongatimpa.

“Ñöwoönæ incæ tömengä apænecä eñëninque,

⁸ minitö, Mimö ömæde bawënämaï incæmönimpa, ante cædinque Baa änämaï ìedäni.

Dodäni iñömö, Wido cæcæimpa, ante nāni önömæca quëwente cæyedë, Wængongui ingampa diyæ panguingää, ante pönëninque wiwa cægadänimpa. Mänömaï cædinque tömënäni Baa ante mimö

ömædēnāni nāni bawengai bai mīnitō
adobai bawēnāmaī iedāni.

9 Mīnitō mæmæidi māniñōmō quēwēnīnque botō
īmote wīwa cædāni wægaboimpa.

Incæte botō māniñedē coadenta wadepo iñonte
waa cæbo agadānimpa.

10 Māniñedē quēwēnāni mānōmaī cædāni beyæ
botō tōmēnāni inānite pīinīnque iīmaī
angaboimpa.

‘Botō taadō goquēnēnāni incæ taadō cōwē adāmaī
ināni inte
tōmēnāni ancaa oda cædinque mīmō ömædēnāni
inte bai wadō godānipa.’

11 Änīnque botō ænguī badīnque, Botō nē Quēwēmo
ingāimo inte nōingā ämopa, änīnque,
Guēmæedāni, ante botō angaiñōmō tōmēnāni
cōwē guīite guēmānāmaī incædānimpa,
angaboimpa.”

Ante Wængonguī nānō angaiñō ante
yewæmongadānimpa.

12 Iñānāni eñēedāni. Mīni pōnencabo iñōmīnite
mīnitō wacā ingā wacā ingā waa adīnque
adocanque incæ mīmō ömædengā badāmaī
incæcāimpa, ante wææ aedāni. Ayæ adocanque
incæ wēnæ wēnæ entawengā badīnque wīya
æmænte Wængonguī nē Quēwengā ingante emō
cæte godāmaī incæcāimpa, ante wææ aedāni.

13 Nōwoönæ, ante nē angā nānō angaiñōnæ iñōmō
ayæ ñōwo ganca eönæpa. Iñīnque mīnitō ñōwoönæ
incæ wacā ingā wacā ingā ædæmō apænedīnque,
Æcāmenque incæ wīwa nāni cædō beyænque
oda cæte wædinque mīmō ömædengā badāmaī
incæcāimpa, ante cædinque iīmō iñō iīmō iñō

godongämæ iñacabo cædinque tæi ongödäni.
 14 Edæ mönō wēenēñedē wede pōnengamōimpa.
 Ñōwo adobaï pōnēninque iinque baganca wede
 pōnēmō iinque mönō Codito nempo godongämæ
 quēwēmaïmompā.

15 Iinque adode ante pōnente cæcæïmpa.

“Ñōwoönæ incæ tōmengä apænecä ēñēninque
 mīnitō, Mōnitō mīmō ömædēmōni
 bawēnämaï incæmōnimpa, ante wææ
 cædinque Baa änämaï iedäni.

Edæ dodäni, Wido cæcæïmpa, ante cædinque edæ
 Baa ante mīmō ömædēnäni nāni bawengäi
 baï mīnitō adobaï bawēnämaï iedäni.”

16 Wængonguï angä önōmoncaque ēñēninque, Wido
 cæcæïmpa, ante ædänidō cægadāni. Edæ Mōitee
 wodi Equitobæ nänō nē ænte gogaïnāni adodäni
 incæ, Wido cæcæïmpa, ante cægadānimpa. 17 Ayæ
 adobaï Wængonguï coadenta wadepo iñonte
 ædänidō inänite pīininque ænguï bagacäi. Edæ
 nē ēñēnämaï inte wēnæ wēnæ cædäni inänite
 Wængonguï pīinte ænguï bacä ate tōmēnäni baö
 ingäi önömæca yabæque wæænte öñongatimpa.

18 Ayæ, Pö guiite guēmædäni, ante botō angaiñömō
 cōwē guiite guēmänämaï incædānimpa, ante
 Wængonguï, Botō nē Quēwēmo inōmo inte nöingä
 angaboïmpa, angacäïmpa. Edæ ædänidō inänite
 mänōmaï angacäi. Edæ nē ēñēnämaï cædäni inänite
 mänōmaï angacäïmpa. 19 Iinque nē pōnēnämaï
 inäni inte tōmēnäni nāni pōnēnämaï inō beyænque
 guiidämaï ingadānimpa.

4

1 Botō nempo guiidinque guēmancæmīnimpa,

ante wēenēñedē nānō angainō ante Wængonguī ñowo incæ adodō ante cōwē angampa. Mānōmaī beyæ mīni pōnencabo tōmāmīni tōmengā nempo guiidinque guēmanguēnēmīni iñōmīnite adocanque incæ oda cædāmaī incæcāimpa, ante cædinque mōnō godongāmæ waa adinque wææ aacæimpa. ² Edæ dodāni inānite Wængonguī ingantedō ante watapæ nāni apænegainō baī mōnō imonte adobaī ante watapæ apænedāni ēñēmompa. Incæte dodāni guiquēnē ōnōmoncaque ēñēninque wede pōnēnāni beyænque guēmānāmaī inte wægadānimpa. ³ Mōnō nē wede pōnēmō imō guiquēnē Wængonguī nempo guiidinque mīmōnē do guēmāmompa. Edæ Wængonguī nempo mōnō guēmanguēnēnō ante botō āninta adotaa iīmaīnō ante yewæmonte ongō baī batimpa.

“Botō ænguī badinque, Botō nē Quēwēmo ingaīmo inte āmopa, āninque,

Pō guiite guēmæedāni, ante botō angaiñōmō tōmēnāni cōwē guiidāmaī incædānimpa, angaboimpa.”

Ante Wængonguī beyæ ante yewæmongadānimpa. Incæte doyedē inguipoga iī ēmōnæ badōninque Wængonguī tōmengā nānō cæquēnēnō ante iinque badōninque, Idæwaa, angacāimpa. ⁴ Wængonguī ōnempo æmæmpoque go adoönæque iñonte iinque cædinque iīmō wæiyō nānō guēmangaiñōnæ ingatimpa, ante iīmaī ante wataa yewæmonte ongompa.

“Ōnempo æmæmpoque go adoönæque iñonte iinque cædinque iīmō wæiyō ñimpo cædinque Wængonguī guēmangacāimpa.”

⁵ Ayæ botö äninta adotaa iïmaï ante yewæmonte ongompa.

“Pö guiite guëmædäni, ante botö aññömö tömënäni cöwë guidämaï incädänimpa,” angampa, ante yewæmongatimpa.

⁶ Ìinque Wængonguï nänö pönö cædö ante watapæ ante apæ necä ëñëninque dodäni iññömö önömoncaque ëñënäni inte tömënäni nani ëñënämaï cægainö beyæ guidämaï ingadänimpa. Ìinque, Wængonguï tömengä nänö angainö ìinque cæcäimpa, ante cædinque ìincayæ quëwënäni pancadäniya cöwë guiquënënäni ìinönänimpa.

⁷ Mänömaï beyæ, Æönædö ëñenguënëmïni ìimïni, ante odömoncæte ante cædinque Wængonguï, “Ñöwoönæ,” ante awënë Dabii ingante wantæpiyæ ate apæ necä ëñengacäimpa. Ìinque mäninö botö do ante yewæmömo mïni adinö bai ante Dabii wodi iïmainö ante yewæmongacäimpa.

“Ñöwoönæ incæ tömengä apæ necä ëñëninque mïnitö, Mïmö ömædëmöni bawënämaï incæmönimpa, ante cædinque Baa änämaï ìedäni,” ante yewæmongacäimpa.

⁸ Edæ docä Ootowee wodi tömënäni ìinänite doyedë manguicä guidinque Cänäämæ quëwengadänimpa. Incæte tömënäni mänïömæ do guidinäni inte näwangä guëmänäni bai Wængonguï ìincayæ ate, Ñöwoönæ guëmancæmïnimpa, ante wæætë änämaï incædongäimpa. ⁹ Ìinque mönö Wængonguï quïmö iññömö edæ guëmanguïönæ guëmante bai mönö tömengä nempo quëwëninque mïmönë guëmäninque cætawente wädämaï ingäimpa.

¹⁰ Wængonguï ìinque badöninque tömengä nänö

cæquēnēnō tōmää cædinque ñimpo cædinque guēmangacäimpa. Tōmengä nänō ñimpo cæte guēmangaï bai waocä iñōmō Wængongui nempo guidinque nē guēmangä iñōmō adobaï tōmengä nänō cæquēnēnō ante, Tömänō do cætimpa, ante adinque ñimpo cædinque guēmangampa. ¹¹ Dodäni nāni eñēnāmaï cægäï bai ñwodāni adobaï cädāni ininque tōmēnāni nāni tæ go wæænguinque cæbainānipa. Mänōmaï i ininque, Adocanque incæ mänōmaï cæte tæ go wæænāmaï incæcäimpa, ante wææ cædinque mōnō tōmāmō, Wængongui nempo guiite mīmōnē guēmangæimpa, ante nanguï cæcäimpa.

¹² Wængongui nänō änō iñōmō miine quēwēne inte tæï piyænē ēnēpa. Edæ yaēmē yægāmē tipængaa engamē bamencaa guiibæ watii co bai Wængongui nänō änō iñōmō adobaï cædinque mōnō önōwoca incæ do cote bai guiipa. Ayæ bamē tadōmengadæmē tæï guiñænte bamüi edonque a bai Wængongui nänō änō iñōmō adobaï mōnō mīmō incæ tadōmengadæ tæï guiñænte bai cædinque mōnō pōnēnō ante mōnō cæinēnō ante do edonque ba adinque adode incæ apænte bai ampa. ¹³ Wængongui nē apænte änongä iñongante mōnō nāmā incæ, Æbänō cægāmōnii, ante tōmengä ingante tōingä apænequēnēmō imompa. Edæ, Wængongui ayongä tōmengä nänō badongaincoo tōmancoo edæ gä ængate ömægacoo bai inte wodönāmaï ongompa.

Wængongui ingante nē Godongä Ñæncængä Itota ingampa

14 Mönö beyæ, Wængongui qui, ante nē Godongä Ñænængä pōni iñömō Wængongui Wengä Itota ingampa. Tömengä iñömō nāmā wepæ godonte do wængaingä inte ñāni ömæmōninque öönæde æite ongongampa. Ìninqe mōnō, Tömengä ingante wede pōnēmōnipa, ante nē apænemō inte mōnō wede pōnēnō ante ædæmō pæ mangæimpa. 15 Wængongui qui, ante mōnō beyæ nē Godongä Ñænængä pōni Ìnongä iñömō wēnæ wēnæ cædāmaï ingacäimpa. Incæte aquii imō inte wæmō adinque tōmengä wæætē, Botō Waobo eñadinque aquii bate wægäimo inte, Aquii mini wædō æbänō ì, ante do edæ eñēmopa, angampa. Edæ wēnæ awēnē tōmengä ingante, Wēnæ wēnæ cæe, angä do wægäingä inte tōmengä mōnō wēnæ wēnæ cæinēnō, Æbänō ì, ante do eñengampa. 16 Ìninqe mōnō Awēnē iñömō nangui waadete pōnengä inte Awēnē containpaa ongongampa cæmōö. Mōnō wēnæ wēnæ cædinō ante tōmengä pōnō ñimpo cæcæcäimpa, ante cædinque mōnō tōmengä weca ponte apænecæimpa. Mōnō caate wæyedē tōmengä pōnō tōö æmænte cæcæcäimpa, ante mōnō tōmengä weca ponte apænecæimpa. Mänōmaï Awēnē ongompaa gäänē pōninque mōnō guiñēnāmaï inte apænemō eñēninque tōmengä waadete pōnō waa cæcä ængæimpa.

5

1 Wængongui qui, ante bitō botō imote nē pōnōmi ñænæmi pōni bacæbiimpa, ante æcänō ingante Wængongui angä bacää.

Edæ waocä adocanque ingante apænte æninque Wængonguï angä ate tömengä iñömö nē waocä inongä inte waodäni beyæ Wængonguï weca cæcampa. Ìninque waodäni iingä weca pöninque, Wængonguï quï, ante pædæ pönönäni æninque tömengä wæætē Wængonguï ingante godongampa. Ayæ, Wënæ wënæ cæmöni incæte Wængonguï waadete pönö ñimpo cæcæcäimpa, ante cædinque waodäni, Wængonguï quï, ante cæningä ænte pöninque pædæ pönönäni ængampa. Æninque nē godongä ñænængä iñömö nē waocä inongä incæte cæningä ingante ænte wænöninque nē ænte pönäni nāni wënæ wënæ cædinö beyæ ante baö iya tangampa. ² Ìninque wadäni, Æbämë impa, ante ëñenāmaï nāni wædö ante nē godongä ñænængä iñömö nē waocä inongä inte adobaï pancaa ëñenāmaï inte wæcampa. Ayæ oda cæte nāni wædö ante tömengä adobaï oda cæte wæcampa. Ìninque wadäni bai aquïingä inongä inte tömengä gänë pönëninque wadäni inänite ædæmö cæte odömongä adänipa. ³ Mänömaï inongä inte tömengä wadäni wënæ wënæ nāni cædinö beyæ ante, Wængonguï quï, ante iya täninque adobaï, Botö nämä wënæ wënæ cædinö beyæ godömpa, ante iya tante Wængonguï ingante godongampa.

⁴ Waocä nämä incæ, Botö, Wængonguï quï, ante nē godömo ñænæmo bayömete wadäni botö imote waa acædänimpa, ante ædö cæte anguingä. Ìñæmpa Wængonguï angä beyænque Aadöo wodi nē godongä ñænængä bacä bai wadäni adobaï Wængonguï angä beyænque nē godönäni ñænænäni badänipa. ⁵ Codito incæ, Nē godömo

ñænæmo badinque nē tæi emōmo inte ñāō emōmo
acædānimpa, ante nāmā ante wīi angacāimpa.
Wængonguī incæ tōmengā ingante,

“Bitō botō Wēmi inōmi imipa.

Ñōwoönæ bitō Wæmpobo babopa.”

⁶ Angacāimpa. Ayæ godōmenque Wængonguī nānō
angainō ante wataa yewæmongatimpa.

“Wængonguī quī, ante nē pōnongā Mēequitedeco
nānō cōwē ingai bai,

bitō adobai ñimpo cædāmai inte nē Pōnōmi
cōwē incæbiimpa,” ante Codito ingante
angacāimpa.

⁷ Codito iñōmō Waocā eñate quēwēninque Ca ca
wædinque Yæ yæ āninque Wængonguī ingante
nanguī apænægacāimpa. Wængonguī bitō
adobique eyepæ imi inte wææ āmi ininque botō
wænāmai imaimopa, angacāimpa. Incæte, Bitō,
Wæe, āmi ate botō wæncæboimpa, ante nānō Ao
āninō beyænque Wængonguī tōmengā ingante
do eñengacāimpa. ⁸ Wæmpocā Wēñængā inongā
incæte Itota nānō caate wæwēmāmo beyænque
Wængonguī nānō ānō ante ædæmō eñente cædinque
picængā bagacāimpa. ⁹ Tōmengā nānō ānō ante
nē eñente cædōmō iñōmonte tōmengā ædæmō
eñēninque picængā bagaingā inte edæ mōnō
imonte ængā beyænque mōnō cōwē wænāmai inte
quēwēmompā. ¹⁰ Tōmengā ingante Wængonguī
apænte æninque, Mēequitedeco nē pōnongā
ñænængā pōni nānō ingai bai bitō adobai botō
imote nē Pōnōmi Ñænæmi pōni inōmi imipa,
angacāimpa.

Mönö wede pönönö ante Baa änämaï ingæimpa, ante

¹¹ Mäninö ante botö mīnitö imīnite godömenque nanguï apænequēnēmo imopa. Incæte, Æiquedö ēñenguimīnii, ante pönente wædinque botö, Æbänö cæte apænebo ēñenguimīnii, ante wæbopa.

¹² Ìñæmpa mīnitö doyedē mīni ēñengainö ante ñowo nē odömöminī baquēnēmīni imīnīpa. Incæte wacä wæætē mīnitö imīnite Wængonguï nänö angainö ante adodeque adodeque ante odömönte apænecä ēñenguēnēmīni adodö bamīni awædö. Edæ wēñænāni nē goömæ gänāni bai wæætē bamīni ññömīnite botö ædö cæte tæēmö cænguï godonte bai apænebo ēñenguimīnii. ¹³ Goömæ nē gangä bai ingä ññömö tömengä wēñængä bai ññongante mönitö, Æbänö nö cæquï, ante odömönte apænemöni incæte tömengä ññömö cöwē ēñenāmaï ingampa. ¹⁴ Wæætē æcänö cöwē waa cæda ñna ññömö tömengä, Quinö waa ñi, ante, Quinö wænæ wænæ ñi, ante wæætē wæætē ante cædinque do ēñente badinque picængä bai bacampa. Ìninque ædæmö picænāni nē badāni beyænque möni nö odömönte apænedö ññömö cænguï tæēmö bai ongompa.

6

¹ Mönö Codito inguipoga quēwēninque æbänö cægacäi, ante do ēñēmompa. Mönö wænguïnö goquinque wænæ wænæ cæmompā, ante wædinque, Idæwaa wænæ wænæ cætabopa, ante mönö Wængonguï gämænö æbänö cæte ocæ emænte ponguï, ante do ēñēmompa. Tömengä ingante æbänö cæte pönenguï, ante do ēñēmompa. Ìninque

māninō tōmānō ante do ēñēnimō inte mōnō māninō ante idæwaa tededamompa. Wæætē, Æbānō cæte godōmenque picæmō bai ēñente baquī, ante mōnō ñōwo apænecæimpa. ² Adobai, Æpænē quīnante guīquī, ante, Ōnompoca quīnante godō gampoquī, ante do ēñēmō inte mōnō māninō ante godōmenque tededāmaī ingæimpa. Ayæ, Wænte ate ñāni mōnō ōmæmongæimpa, ante do ēñēmō īnīnque, Wængonguī cōwē apænte ancæcāimpa, ante do ēñēmō īnīnque mōnō māninō ante ñōwo godōmenque tededāmaī ingæimpa. ³ Īnīnque Wængonguī Ao angā ate botō māninō mīnitō do ēñēninō ante tededāmaī incæboimpa. Mīnitō ēñēnāmaī īninō ante wæætē nanguī apænebo ēñencæmīnīmpa.

⁴ Wængonguī mōnō mīmōnē pōnō tīca ēnente bai cædinque edonque odōmonte apænecā ēñēnīnque mōnō ñāō bai entawēmompa. Tōmengā ōōnædē waa pōnī nānō da pōnongaincoo do ænte quēwēmompa. Ayæ tōmengā Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca ingante da pōnongā ænīnque mōnō tōmengā tōnō āanque bai ēwocamompa. Mānōmaī ēwocamō incæte pancadāniya wadæ godāni inte edæ ædō cæte, Wēnæ wēnæ cæte awædō, ante ocæ ēmænte ponguīnāni. ⁵ Tōmēnāni īñōmō, Wængonguī nānō ānō waa pōnī impa, ante do ēñēnīnāni inte ayæ, Wængonguī mīnguīpo nānō badōñedē māniñedē mīlmāmoque ba ate tæi pīñænte cæcæimpa, ante do ēñēnānīpa. ⁶ Incæte māninō nāni wede pōnēnīnō ante Baa ante wadæ godāni bai tōmēnāni edæ ædō cæte īncayæ ate, Idæwaa wēnæ wēnæ cæte awædō, ante ocæ

ēmænte ponguinānii. Īñæmpa dodāni Wængonguī Wengä ingante awæ timpote wænönāni bai cædinque iināni wæætē tömengä ingante adodö wænonte bai cædānipa. Ayæ tömēnāni nāni æmæwo ewente wæquinque tömānāni ayönāni Wængonguī Wengä ingante badete tote bai cædānipa.

⁷ Edæ cöönæ wantæ wantæ cæ ate waodāni cöñe inguipoga tömēmö quiyadāni wææ pæte incapa. Incate amīmō ba ate nē quiyadināni nanguī tā pete eyepæ ænāni ĩnque Wængonguī wæætē onguipo tömenguiipo waa pæ ate adinque, Waa pæguipo abopa, angampa. Adobai tömengä nānō änō ante wantæ wantæ iñö apænedāni eñēnque waodāni gänē pönēnāni badinque wadāni inānite waadete cædāni ate Wængonguī mänināni inānite, Minitö waa eñente cæmīni abopa, ante pönö waa cæcampa. ⁸ Ömentacooque pæguipo daacamenque pæguipo guiquēnē nānō æmæwo tante ewenguinque ononguiipoque impa. Mäninguipo iya tanguī bai waocä adobai Wængonguī nānō änō ante nē Baa angä iñömö tömengä nānō æmæwo ewenguinque Baa angampa.

Watapæ bacæimpa, ante pönēnque tæi ongömompā

⁹ Īñānāni eñēedāni. Wadāni mänōmaī inānipa, ante yewæmömōni incæte mōnitö ayömōni mīnitö wīi tömēnāni bai imīni amōnipa. Wæætē Codito ængä beyænque nē quēwenguīmīni inōmīni inte mīnitö cōwē waa cæmīni imīni amōnipa. ¹⁰ Edæ mīnitö cōwē waa cædinque Wængonguī ingante waadete pönēnque tömengä quīnāni beyæ godö

waa cægaimini inte ñowo godömenque cæminipa, ante adingä inte Wængongui dicæ mini cædö ante pönenämai inguingää. Wæætë nē nō cædongä inte tömengä mini cædö ante cöwë pönengampa. ¹¹ Codito beyænque watapæ bacæimpa, ante minitö wede pönëminipa. Ìinque minitö mäninö mini wede pönënö ante ïinque baganca wede pönencæte ante cædinque mini waadete pönö cægainö bai adobai ïinque baganca cöwë cæedäni, ämönipa. ¹² Edæ nē wede pönëñani wæntæye inämai inäni iñömö edæ Wængongui, Pönömo æedäni, ante nänö angaincoo cöwë æncædänimpa. Minitö iñömö, Tömëñani æbänö cædäni, ante adinque tömëñani nani cædö bai adobai cædinque wæntæye inämai inte Wængongui nänö angaincoo adobai æncæminipa, ämönipa.

¹³ Wængongui, Botö änö bai cöwë cæcæboimpa, ante Abadäo wodi ingante angacäimpa. Mänömainö ante näwangä impa, ante Abadäo ëñencæcäimpa, ante cædinque tömengä, Wacä ëmöwo godömenque tæi piñængä ëmöwo ante apænebo ëñëninque do ëñencæcäimpa, ante cæyongante wacä nē tæi piñængä guiquënë edæ dæ angacäimpa. Ìinque Wængongui iñömö nämä ëmöwo ante apænedinque, Wængonguimo nē Quëwëmo inte nöingä ante ämo ëñë, äninque ïimai angacäimpa. ¹⁴ “Botö bitö imite pönö waa cæbo ate bitö pæinäni nangui yebëninque bacoo bacædänimpa. Botö Wængonguimo nē Quëwëmo inte ämopa.” ¹⁵ Ante do angä ëñengaingä inte Abadäo wodi wantæpiyæ ænämai inte wänö cöñongante Wængongui tömengä nänö angainö

baï pönö cæcä ængacäimpa.

16 Waodäni guiquënë, Nāwangä ämopa, ante eñencädänimpa, ante cædinque wacä emöwo godömenque tæi piñængä emöwo apænedinque änänipa. Mänömaï cædinque waocä, Botö godömenque nē tæi piñængä tönö guëa cæte baï änimo inte ædö cæte babæ ante wadö cæquimoo, ante baï apæneyongante wacä Ao angä ate tömëna nana guëa cæcaya badapa.

17 Wængonguï iñömö, Botö wadö baï änämaï inömo inte mänüi botö angainö baï cöwë cæcæboimpa, angacäimpa. Ayæ, Mänömaï impa, ante botö angaincoo nē ænguïnäni ædæmö eñencädänimpa, ante cædinque Wængonguï nämä emöwo apænedinque, Botö Wængonguïmo nē Quëwënömo inte nāwangä ämopa, angacäimpa.

18 Tömengä, Botö pönö cæbo beyænque watapæ bacæimpa, ante nänö angainö ante æncæte ante mönö Wængonguï gämænö do wodii winonte pömöimpa. İninqe tömengä weca do pönimö iñömonte tömengä wæætë, Mënea beyæ mönö watapæ bacæimpa, angampa. Ayæ, Minitö wampo pönëninque edæ botö tönö edæ godömenque cæcæminimpa, ante tömengä ædæmö apænecampa. Mënea ante apænebo eñëedäni. Botö Wængonguïmo inömo inte nämä Wængonguï emöwo apænebo beyæ nē eñëmïni inte minitö mänine beyæ pönencæminimpa. Ayæ godömenque wade ante, Wængonguï incæ ædö cæte babæ wapiticæ anguingäa, ante pönencæminimpa. Mänömaï Wængonguï mënea ante cægacäimpa.

19 İninqe wipo gæguincamë inte tæi

ñānoncadodāni ate wāi wocæ bai mōnō iñōmō edæ, Mānīne mēnea beyæ watapæ bacæimpa, ante mōnō wede pōnēnō beyæ tæi ongōmō inte mōnō ædō cæte wadæ goquii. Mōnō wede pōnēnō beyænque edæ Wængongui oncōnē weocoo wææ owoyōmo tadōmengadæncōnē guii oōnædē ñā cæte bai i ñinque mōnō ōnōwoca iñōmō edæ tæi ongonte bai ēwocamompa. ²⁰ Itota iñōmō tāno beyænte oōnædē æidinque mōnō beyæ ante mānincōnē do wāānē guigacāimpa. Ñinque Mēequitedeco nē godongā ñænængā nānō ingai bai badinque Itota, Wængongui quī, ante nāmā wepæ nē Godongā Ñænængā pōni ñongā inte edæ cōwē ongongampa.

7

Mēequitedeco bai Itota nē Godongā Ñæncængā ingampa

¹ Mēequitedeco guiquēnē Tadēē nāni añōmō quēwēnāni awēnē odeye ñongā inte tōmengā, Wængongui Æibæ pōni nē Quēwengā quī, ante nē godongā ingacāimpa. Ññongante Abadāo wodi wadāni awēnē odeyeidi ñānite wænonte pōñongante Mēequitedeco eyepæ pō bee tēninque, Abadāo ēñēmi, angantapa. Bitō ñite Wængongui pōnō waa cæcæcāimpa. ² Ante pōnō waa apæneyongante Abadāo iñōmō awēnēidi wodi nāni mangaincoo tōmengā nānō ō ænincoo bacoo pōni incoo adinque ōnompō tipæmpoga mānimpcato cabo ti gæte cō cædinque, Wængongui quī, āninque Mēequitedeco ingante adocatoque pædæ godongā ængacāimpa.

Mëequitedeco nē awēnē odeye iñongante tōmengä emōwo pemonte bai cædinque wadāni, “Awēnē inongä inte tōmengä nē nō cæcä ingampa,” ante angadānimpa. Ayæ, Tadēē “Gänē pōnēñömō” nāni angaiñömō quēwēnāni awēnē odeye ingampa, ante pōnēninque tōmēnāni, “Awēnē odeye inongä inte tōmengä nē gänē pōnengä ingampa,” ante wawo pemongadānimpa. ³ Tōmengä badä ömaacä ingä bai, tōmengä wæmpocä ömaacä ingä bai, tōmengä nänö ēñagaiönæ ömaacä ingä bai, tōmengä nänö wængaiönæ ömaacä ingä bai ante dodāni tōmengä ingantedö ante yewæmongadānimpa. Mänömai i ininque mönō, Wængonguī Wengä nänö cōwē ingai bai Mëequitedeco adobai, Wængonguī quī, ante nē cōwē godongä ingampa, ante pōnengæimpa.

⁴ Tōmengä ñænængä pōni ingacäimpa, ante botō iūmai ante apænebo pōnēdāni. Wængonguī quī, ante nē godongä ñænængä pōni Mëequitedeco ingampa, ante pōnēninque mönō wæmæ Abadäo wodi incæ tōmengä nänö ö ænincoo önompo tipæmpoga mänimpocato ongö adinque adocatoque æninque Mëequitedeco ñænængä ingante pædæ godongä ængacäimpa. ⁵ Mönō Abadäo wodi pæimō iñömō tōmancabomō inömō incæte adocabodāniya mönō tōniñadāni Debiidi pancadāniya guiquēnē, Wængonguī quī, ante nē godönāni bagadānimpa. Bayönānite Mōitee wodi tōmēnāni inānite iūmai angacäimpa. Minitō tōniñadāni inānite ämīni ēñēninque tōmēnāni wæætē tōmēnāni nāni ænincoo önompo tipæmpoga mänimpocato ongö adinque adocatoque pædæ pōnönāni æncæminimpa, ante wææ angä ēñēninque tōmēnānique, Wængonguī quī bacäimpa, ante

nē ænāni inānīpa. ⁶ Mēequitedeco guiquēnē Debii wodi pæingā ināmaī ingaingā incæte adocatoque angā ēñēninque Abadāo wodi pædæ godongā ængacāimpa. Do iñōmō Wængonguī incæ Abadāo ingante apænedinque, Bitō quī, ante botō cōwē pōnōmo æncæbiimpa, angacāimpa. Incæte wantæpiyæ ate Wængonguī nānō nē angaingā iñongante Abadāo ingante apænedinque Mēequitedeco iñōmō, Wængonguī bitō imite pōnō waa cæcæcāimpa, ante pōnō waa apænegacāimpa.

⁷ Mōnō ayōmō guiquēnē, Ñænænāni inōnāni iñōmō tōmēnānique ōnōnānique inānite nē godō waa apænedāni inānīpa, ante do ēñēnīmo inte mōnō wadō ante ædō cæte pōnenguī. Inique, Abadāo wodi ōnonganque iñongante Mēequitedeco nē ñænængā inongā inte edæ mānōmaī waa apænegacāimpa, ante mōnō edonque ēñēmōmpa. ⁸ Mānināni Debiidi guiquēnē nē ñōmæintai ēñadāni inānīpa. Incæte tōmēnāni inānite wadāni, Wængonguī quī bacæimpa, ante adocatoque cōwē pōnōnāni ænānīpa. Īngā Mēequitedeco guiquēnē ñōmæintai ēñadāmaī bai ingaingā inte nē quēwengā ingampa, ante yewæmongatimpa. Tōmengā mānōmaī nē quēwengā bai iñongante Abadāo wodi tōmengā ingante, Wængonguī quī, ante adocatoque godongā ængacāimpa.

⁹ Mānōmaī impa, ante pōnēninque botō, Ēñencæmīnīmpa, ante ñōwo godōmenque yewæmōmo aedāni. Tōmēnāni nāni ænīnō ōnōmpo tipæmpoga ganca mānimpcato ongō adinque, Wængonguī quī, ante adocatoque pædæ godōñōnāni Debii nāni pæincabo incæ nē

ænnāni inōnānimpa. Incæte Debii wodi wæmpocoo ingainga inongā inte Abadäo wodi adocatoque do godongā ininque tōmengā pæingā inguingā Debii inōmō wæmpocoo tōnō āanque bai adocatoque do godonte bai ayæ ate eñate quēwengacäimpa. ¹⁰ Edæ Abadäo wodi nānō pæināni Debiidi inānipa. Ininque Debii ayæ eñadāmai inongante tōmengā wæmpocoo Abadäo wodi ingante Mēequitedeco pō bee tente adocatoque æninque Debii nānō ænguēnencoo incæ pancacooga adobai ængacäimpa.

¹¹ Wængonguī doyedē angā eñēninque Debiidi pancadāniya, Wængonguī quī, ante nē godōnāni bagadānimpa. Ayæ Wængonguī, İīmai cæedāni, ante angā eñente yewæmōninque Debiidi wæætē wadāni inānite odōmonte apænedāni eñengadānimpa. Incæte Debiidi, Wængonguī quī, ante nāni godōnō beyænque mōnō Wængonguī ayongā mōnō ædæmō pædāni bai edæ dicæ entawente bamongaa. Inæmpa mānīnāni nāni godōnō beyænque nē picænāni bai bamō bai ñōwo wacā nē Godongā ingante Wængonguī da pōnōnāmai incædongäimpa. Ayæ, Wængonguī quī, ante nē Pōnongā incæcäimpa, ante Codito ingante da pōnōninque Wængonguī, Debii wodi pæingā Aadōo nānō pōnongāi bai Codito adobai pōnoncæcäimpa, ante änāmai inte wæætē, Mēequitedeco nānō pōnongāi bai cædinque Codito pōnongā beyænque waodāni botō ayōmō nē nō cædāni bacædānimpa, angacäimpa. ¹² Ayæ, Wængonguī quī, ante nāni godoncabo inōnānite Wængonguī, Idæwaa cæminipa, āninque wacā ingante, Bitō wæætē botō imote nē Pōnōmi

bacæbiimpa, angacäimpa. Ayæ wacä mänömaï nē Godongä bacä beyæ Wængonguï, İïmaï cæedäni, ante nänö wææ angainö ante wëä godonte bai cædinque wade äninque wææ angä ingacäimpa.

13 İninque Wængonguï ñöwo, Nē Pönömi bacæbiimpa, ante nänö nē angaingä iñömö Debiidi nani cabo inämaï inte wæætē wacabocä inongä ingampa. Incæte ñöwocä Codito guidēnāni iñömö, Wængonguï quï, ante nani iya täimpaa cöwē godönāmaï inönānimpa. 14 Edæ, Wængonguï quï, ante oodaaidi nani cabo nē godönāni incædānimpa, ante Möitee wodi dicæ angacäiñaa. Incæte, Mönö Awënë iñömö Oodaa wodi pæingä ingacäimpa, ante edonque acæimpa. 15 İninque Mëequitedeco nänö ingai bai wacä wæætē, Wængonguï quï, ante nē Godongä bacä adimö inte mönö godömenque edonque ëñengæimpa. 16 Edæ Ñöwocä tömengä mæmæidi wii nē godönāni ingadānimpa. İninque, Bitö mæmæidi nani godongai bai bitö adobai godonte ëñee, ante ædö cæte anguii. Wii tömengä mæmæidi nani cægai bai cædinque tömengä nē Godongä bagacäimpa. Wæætē cöwē nē wænāmaï Quëwenguingä inte tömengä nämä nänö tæi piñænö beyænque nē Godongä bagacäimpa. 17 Edæ tömengä ingante apænedinque Wængonguï, “Mëequitedeco, Wængonguï quï, ante nē pönongä cöwē nänö ingai bai,

bitö adobai ñimpo cädāmaï inte nē Pönömi cöwē incæbiimpa,” ante apænegacäimpa.

18 İninque, İïmaï cæedäni, ante Möitee wodi wëenëñedē nänö wææ angaine incæ aquiiine inte önöneque bai iñonte wëä godonte bai bagatimpa.

19 Edæ Möitee wodi, İımaı cædäni, ante nänö wææ angainö eñente beyænque mönö Wængongui ayongä ædæmö pædäni bai dicæ entawente baquimöö. Wængongui wæætë, Codito pönö cæcä beyænque watapæ quëwencæminiipa, ante ñöwo pönö apænegacäimpa. İinque, Mänömaı impa, ante pönëninque mönö Wængongui weca pömompä.

20 Wængongui wii önonque angacäimpa. Wæætë tömengä nämä emöwo apænedinque, Botö Wængonguimo në Quëwënömo inte näwangä ämopa, äninque Codito ingante angä ate tömengä wæætë, Wængongui qui, ante në Godongä bagacäimpa. Wæætë wadäni inänite guiquënë tömengä wii nämä emöwo apænedinque, Näwangä ämopa, ante änämaı ingä incæte tömënäni önonque, Wængongui qui, ante në godönäni bagadänimpa. 21 Codito ingante guiquënë Wængongui İımaı ante apænegacäimpa.

“Bitö ñimpo cædämaı inte, Wængongui qui, ante në Pönömi cöwë incæbiimpa.

Ante botö në Tæiyæ Awënë inömo inte nöingä äninque

İincayæ ate wadö ante cöwë änämaı incæboimpa.”

22 Wængongui, Itota botö imote në Pönongä inongä inte minitö beyæ cæcä ate minitö Ao ämini İinque mönö godongämæ waa cæcæimpa, äninque Wængongui mönö imonte ñöwo godömenque waa pönı apænegacäimpa. İinque Wængongui mänömaı nämä emöwo apænedinque, Näwangä ämopa, äninque Itota nänö në angäingä İñongante mönö Itota ingante pönëninque, Wængongui nänö angainö bai cöwë cæcæcäimpa, ante do eñëmompä.

23 Mäninäni guiquënë në ñömæintai eñagainäni

inte ædö cæte ñimpo cædāmaï inte Wængonguï ingante nē godōnāni cōwē inguīnānii. Ìninqe wīi adocanque nē godongā ingacāimpa. Wacā wacā nē godōnāni bagadānimpa. ²⁴ Itota ìñōmō nē wænāmaï quēwēnongā inte tōmengā, Wængonguï qui, ante nē Godongā ìnongā inte cōwē quēwengampa. ²⁵ Edæ tōmengā nē wænāmaï Quēwēnongā inte Wængonguï ingante mōnō beyæ ante cōwē apænedinque, Botō bitō gāmænō nē māmōmo pōnāni ìnānite bitō pōnō waa cæcæbiimpa, ante ñimpo cædāmaï inte cōwē apænecampa. Wængonguï ìngante cōwē apænecā ìnongā inte tōmengā cōwē quēwēninque ædæmō pōnō ængā beyænque mōnō wæætē cōwē wænāmaï quēwenguimō ìmompā.

²⁶ Wadāni nāni ēñēnāmaï cæcabo baï wīi ìnongā inte Itota ìñōmō tæiyæ waēmō ìnongā ingampa. Wentamō mongænāmaï ìnongā ìñongante tōmengā ingante ædö cæte piinte apænte anguīnānii. Mānōmaï ingā adinque Wængonguï tōmengā ingante oōnædē æmonga pōni ængō cæcā ongongampa. Ìninqe tōmengā adocanque pōni, Wængonguï qui, ante nē nō Godongā Ñænængā pōni ìnongā inte mōnō wædō ante eyepæ pōni pōnō cæcampa. ²⁷ Wadāni nē godōnāni ñænænāni pōni ìnāni guiquēnē tōmēnāni tāno godōninque nāmā nāni wēnæ wēnæ cædō beyæ ante, Wængonguï botō ìmote waa acæcāimpa, ante cæningā wepæ ìimō ìñō ìimō ìñō godōnānipa. Ayæ ate wadāni nāni wēnæ wēnæ cædō beyæ adobaï godōnānipa. Itota guiquēnē wēnæ wēnæ nāni cædō baï cædāmaï ìnongā inte nāmā beyænque godōnāmaï ingacāimpa. Ayæ wamō mōnō wēnæ wēnæ cædō beyæ wæætē

wæætē godōnāmaī inte tōmengā eyepæ īnongā inte adopoque pōnī godongacāimpa. Īnīnque tōmengā nāmā wepæ godōnīnque eyepæ pōnī godongā adīnque Wængonguī wæætē mōnō īmonte waa acampa.

²⁸ Mōitee wodi nānō wææ angainō ante ēñente cædinque waodāni aquī īnāni nāni cabo īñōnānite pancadāniya īnānite ānāni Wængonguī ingante nē godōnāni ñænænāni do badānipa. Wængonguī guiquēnē īncayæ ate nāmā emōwo apænedīnque, Botō Wengā ædæmō Picængā nē ēñengā bagaingā ingante āmo ate tōmengā nē Pōnongā Ñænængā bacæcāimpa. Botō Wængonguīmo nē Quēwēnōmo inte nāwangā āmopa, angacāimpa.

8

Wængonguī ñōwo nānō angainō ante Itota īnque cæcā

¹ Mānōmainō ante quīnante yewæmōmōnī. Edæ, Mōnō wædō beyæ ante, Wængonguī quī, ante nē Godongā Ñænængā pōnī inte ongongampa, ante, Nāwangā impa, ante edonque ēñencæmīnīmpa, ante yewæmōmōnipa. Tōmengā īñōmō oōnædē æidīnque Awēnē Wængonguī tōmēmængā īnō tæ contadīnque Tæiyæ Awēnē inte ongongampa, ante yewæmōmōni adīnque ēñencæmīnīmpa. ² Mānōmaī īnongā inte tōmengā wīī waocā nānō mænongāincōnē cæcampa. Wæætē Wængonguī, Owocæboīmpa, ante tæiyæ wæmō nānō mænongāincōnē Itota īñōmō mōnō beyæ ante, Wængonguī quī, ante nē Godongā Ñænængā pōnī inte cæcampa.

³ Inguipoga quëwënäni guiquënë adocanque ingante, Wængonguï qui, ante bitö nê godömi ñænæmi pöni bacæbiimpa, änäni badinque tömengä nê tä nê tä cædinque mäincoo cöwë godonguëngä ingampa. Ìnque mäningä Itota guiquënë adobaï nê Godongä Ñænængä pöni ìnongä inte adobaï godonguëngä ingampa.

⁴ Edæ, Ìncooque godoncæmïnimpa, ante Möitee wodi wææ angä ëñente cædinque inguipoga nê godönäni guiquënë do eyepæ pöni godönäni ìnänipa. Ìnque tömënäni näni godö bai Itota ìñömö ædö cæte godonguëngä inguingää. Inguipogaque quëwengä inte bai tömengä ìñömö edæ Wængonguï ingante nê godongä ìnämaï incædongäimpa.

⁵ Tömënäni guiquënë, Wængonguï öönæde nänö owocö cöwë ongö bai inguipoga adobaï mænonte mänincö öwocodenganque bai ìñonte acæimpa, ante adobaï pöni mænongadänimpa. Mänömaï mænöninque tömënäni mänincönenque, Wængonguï qui, ante nê godönäni inte cædänipa. Ìnque Wængonguï, Adobaï pöni mænöincö ongongæimpa, ante cædinque Möitee wodi nê mænonguingä ingante doyedë angacäimpa. “Möitee ëñemi. Bitö, Æbänö mænonguïi, ante, Æbänö badonguïi, ante botö onquiyabo ìñömö bee tente odömömo adinque badoncæbiimpa. Bitö cöwä adinque botö odömönö bai ìncö adobaï mænöninque ìncönë ongoncoo tömancoo adobaï pöni badoncæbiimpa,” angacäimpa. ⁶ Wængonguï, Botö Möitee tönö wææ äninque, Ìmaï cæedäni, ämo ate Ao ämïni ìnque mönö godongämæ waa cæte

quëwengæimpa, ante wëenëñedë nänö angainö wædænque waa ingatimpa. Nöwo guiquënë tömengä, Itota ængä beyænque quëwëmini inte Ao ämini ïinque mïnitö botö tönö godongämæ waa cæte quëwencæminimpa, ante nänö änö ïñömö godömenque waa pönï impa. Edæ Wængongui nänö änö ïinque bacæimpa, ante Itota incæ nö cægacäimpa. Ayæ adobai mäninö nê godönäni nani cædö guiquënë wædænque waa ïñonte Itota nänö nö cædö guiquënë godömenque waa pönï impa.

⁷ Mänine edæ, Mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, ante Wængongui wëenëñedë nänö angaine ïñömö mönö quëwenguinö ante eyepæ i bai Wængongui ñöwo wade ante änämaï incædongäimpa. ⁸ Incæte waodäni wentamö mongænäni adinque Wængongui doyedë apænedinque,

“Botö pönö cæbo ate mïnitö Ao ämini ïinque mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, Ante botö nê Awënë ïnömo inte idægoidi ïänite oodaaidi ïänite ïincayæ ate mïine ante mä pönï apænecæboimpa.

⁹ Mæmæidi doyedë Equitobæ quëwëñönänite botö töö æmænte ænte poncæte ante cædinque, tömënäni ïänite, Mönö godongämæ waa cæcæimpa, äñömote tömënäni wæætë pango cæte gogadänimpa.

Pango cæte godäni ate botö wæætë dadi ëmæmonte tömënäni ïänite adämaï ingaboimpa.

Mänömaï beyæ botö wëenëñedë botö angainö bai ñöwo wæætë adobainö ante änämaï incæboimpa, ante botö nê Awënëmo ïnömo inte ämopa.

10 Mäniñedē ate edæ idægoidi inänite botö,
 İımaı pönö cæbo ate mīnitö Ao ämīni İinque
 mönö godongämæ waa cæte quëwengæımpa,
 äninque edæ İımaı cæcæboımpa.

İımaı cæedäni, ante botö wææ änö ante godö
 apænebo ëñëninque
 mänine ante mīmönë yewæmonte bai
 entawëninque

tömënäni nē wede pönënäni incædänımpa.

Tömëmo tömënäni Wængonguımo İñömote tömënäni
 wæætë botö quınäni incædänımpa.

11 Mäniñedē botö angaiñedē ba ate edæ waocä
 tömengä guıdengä ingante

ayæ wacä ingante odömonte apænedınque,

Bitö Wængonguı ingante ate bai pönencæbiımpa,
 ante quınante anguingää.

İñæmpa mäniñedē ate guıiyanga pönı İnongä incæ
 ñænængä pönı İnongä incæ

tömënäni tömänäni botö İmote do adınque
 pönencædänımpa.

12 Edæ tömënäni ëñënämaı nāni cædö ante
 botö pänämaı inte waadete godö ñımpo
 cæcæboımpa.

Ayæ tömënäni wënæ wënæ nāni cægäinö
 ante adämaı inte bai botö pönënämaı
 incæboımpa,” ante Wængonguı
 apænegacäımpa.

13 Äninque ñöwo, Æmo beyænque quëwëmīni
 inte mīnitö Ao ämīni İinque mönö godongämæ
 waa cæte quëwengæımpa, ante mä pönı äninque
 Wængonguı wëenëñedē, İımaı cæedäni, ante nänö
 wææ angäine ante, Woıne inte eyepæ İnämaı

ingaine enepa, ante bai caecampa. Woine inhomö oo
dæ baquine enepa.

9

*Wængongui Tæiyæ Waëmö oncö bai æmontaicö
impa*

¹ Wængongui wëenëñedë dodäni inänite,
Botö pönö cæbo ate minitö Ao ämïni inique
mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa,
angacäimpa. Inique tömengä nänö wææ angainö
bai cædinque tömënäni, Wængongui ingampa, ante
tömengä beyæ cæquënënäni ingadänimpa. Ayæ
ingui poga tömengä owoquincö tæiyæ waëmö oncö
mænöninque tömengä weca pöninque cæquënënäni
ingadänimpa. ² Angä ëñëninque dodäni, Wængongui
nänö owoquincö, ante æmontaicö badöninque
weocoo odemontai wodönedinque mencönea
badongadänimpa. Yabæcönë, Tæiyæ Waëmö
Oncö impa, ante nani ancönë inhomö mäninhomö
gongapæncade doyæncade tæiyæ ti wodönoqui
encadocade ongongatimpa. Ayæ awæmpaa
badöninque tömënäni, Wængongui beyæ tæiyæ
waëmö päö öñongæimpa, ante cædinque mänimpaa
päö ñö cædäni öñongatimpa.

³ Weocoo wacoo nani guimongademö
wodöinhomö guimongacö inhomö Tæiyæ Waëmoncö
Pöni nani angaincö ingatimpa. ⁴ Mänincönë
ogui wacæimpa, ante cædinque, Ogui waqui
iya tangæimpa, ante awæmpa oodo nani pönö
tee bæimpa badonte cö cædäni ongongatimpa.
Ayæ, Mönö godongämæ waa cæcæimpa, ante
wææ äninque Wængongui nänö yewæmongainca

Tæiyæ Waëmoncönë Pönï ongongæimpa, ante cædinque awæmpa badöningue oodo yabæpa tee baadingue cæncadempa adobaï tee baate nãni cönöimpa ongongatimpa. Ayæ oodo æningue aca podonte wamoncade bai bædinque tömënãni önömæca nãni cængaimö Mänää nãni angaimö æningue oodo nãni bædincadë da wëningue mänincade wæætë oodo ëmompaa cæncadë inö da wente cö cæte mangadänimpa. Ayæ adobaï Aadöo wodi nãnö ongonto tä bocagainto æningue ado oodo ëmompaa cæncadë inö da wente ñö cædãni õñongatimpa. Ayæ Wængonguï dicaboga nãnö, Ìimaï cæedãni, ante yewæmongaine adoyömö ongongæimpa, ante cædinque mäninca æningue ado oodo ëmompaa cæncadë inö da wëningue cö cædãni ongongatimpa.

⁵ Mänimpaa yædopaa waomïni mïni wënæ wënæ cædö beyæ wepæ godonte impa, ante Wængonguï, Botö pönö waadeimpa impapa, angacäimpa. Ayæ Wængonguï në ñäö ëmongä weca në owoda iñömö adobaï ñäö bai ëmöna iñönate tömëna nãna ëmönö bai dodãni adobaï badonte oodo ëmompaa æmataæ æmataæ tæi goncædãni ongongatimpa. Ayæ tömëna öömä tiyæmäa pömæna gänë iñömö Wængonguï, Botö pönö waadeimpa, ante nãnö angaïmpa õñongatimpa. Mänimpacoo æbãnö impaa, ante mäninque ñöwo yewæmömönipa.

⁶ Tömancoo mänömaï cöö cædãni ongõñonte, Wængonguï qui, ante në godönãnique iimö iñö iimö iñö yabæcönë pö guidingue, Wængonguï ingampa, ante cægadänimpa. ⁷ Guiimongacönë guiquënë në godongä ñænængä iñömö wadepo iñö adopoque wadepo iñö adopoque pö

guiidinqe tōmengä adocanque guidongäimpa. Incæte tōmengä nē godongä ñænængä pōni inongä incæ wepæ næænāmaï inte ædō cæte guiquingä. Edæ wepæ cōwē ænte guidinqe tōmengä nāmā beyæ godō pipo pipo cædinque, Wadāni eñenāmaï inte nāni wēnæ wēnæ cægainō incæ ñā mēnongacæimpa, ante tōmēnāni beyæ adobaï godō pipo pipo cædongäimpa. ⁸Mānincō æmontaicō ayæ ongōñedē Tæiyæ Waëmoncōnē Pōni wīi ōnonque guigadānimpa. Wængonguī nānō owodō æidō māniñedē adobaï wīi edonque ingatimpa, ante odōmoncæte ante Wængonguī Tæiyæ Waëmō Ōnōwoca angä guidāmaï ingadānimpa.

⁹Mānōmaïnō ante odōmōninqe tōmengä mōnō ñōwomō imonte wæætē, ĩmaï ante eñencæminimpa, ante cægacäimpa. Waocä, Wentamō mongænte awædō, ante nē wædongä inte waëmō ĩñömō pōninqe, Wængonguī qui, ante baō iya tangui tōnō bequi cænguī godongampa. Mānōmaï ancaa godongä incæte tōmengä mīmō nāmā nānō apænte entawēnō ñā mēnongadāmaï inte wentamō ayæ mongænte entawēnongäimpa. ¹⁰Mānōmaï cænguinque bequinque ante wææ äninqe, Æbānō cæte godonguī, ante ayæ, Æpænenque æbānō cæte mēnongaquī, ante dodāni mānincooque ante nāni wææ angainō ante eñente cægadānimpa. ĩninqe, Waguipo ĩninqe bayonte ōnōwoca ædæmō mēnongate quēwengäimpa, ante mīnguipo ĩninqe bagancaque tōmēnāni mānincooque ante cædōnānimpa.

¹¹Wapāmo mīni waa quēwenguinque pōmāmo, ante badoncæte ante mōnō Codito

iñömö, Wængongui qui, ante nē Godongä Ñænængä pōnī inongä inte do pongacäimpa. Pōninque tōmengä waodāni ōnompoca nāni mænongaincōnē guidāmai inte Wængongui nānō badongainguipoga cädāmai ingacäimpa. Wæætē adodō go æidinque tōmengä öönædē Wængongui nānō owocōnē ñænæncōnē guidinque nāwā owocōnē cægacäimpa. ¹² Caboda wepæ næænte guidāmai inte wagada wē wepæ næænte guidāmai inte mōnō Codito iñömö edæ nāmā wepæ godōninque öönædē Tæiyæ Waëmoncōnē Pōnī æmæwo guigacäimpa. Ìninque tōmengä ængä beyænque mōnō æmæwo pōnī abæ tawænte bai cōwē quëwëmompā.

¹³ Ñömæi incæ gampodique, do wæningä baö incæ gampodique waocä näate bai wædongä inte edæ Wængongui weca ædō cæte ponguingää. Wæætē, Tōmengä waiñacä bate poncæcäimpa, ante cædinque, Wængongui qui, ante nē godōnāni iñömö caboda wepæ tōnō wagada onguiñængä wepæ æninque nē näadingä baonga pipo pipo cädānipā. Ayæ wagada baquecä ingante wænonte nē täninque gönaique adobai æninque tōmengä baonga pipo pipo cædinque, Bitō nē näadimi inte waiñabi babipā, ante cægadānimpā.

¹⁴ Mōnō Codito guiquënë Tæiyæ Waëmō inongä inte nē cōwē Quëwengä Önōwoca tōnō guëa cædinque Wængongui ingante, Bitō quimo imopā, ante nāmā wepæ godongacäimpa. Tōmengä wepæ iñömö wii cæningä wepæ bai inte godōmenque eyepæ pōnī wepæ imæmpā. Ìninque mōnō wænguinque wënæ wënæ cæyōmonte

tömengä, Minitö mimö entawëmini inte ñä mënongate entawente nämä apænte pönente quëwencæminimpa, ante nämä wepæ do godongacäimpa. Ayæ mönö wënæ wënæ cægäinö ante wadæ cædinque godömenque pönö cæcä ate mönö Wængonguï nē Quëwengä ingante nē cæmö badinque cæmompä.

¹⁵ Wængonguï müine ante apænedinque, Mönö godongämæ waa cæte quëwengäimpa, añongante mönö waocabo wæætë ëñënamai inte wënæ wënæ cæmö adinque Codito inömö mönö wënæ wënæ cægäinö beyæ ante wæætë wængä beyænque mönö abæ tawænte bai quëwëmompä. Nöwo inömö Wængonguï müine ante apænedinque, Botö pönö cæbo ate minitö Ao ämini ininque mini ænguincoo æmæwo æninque minitö cöwë mante quëwencæminimpa, ante aa pecä pongamönimpa. Ininque mönö Codito wæætë, Wængonguï nänö angaincoo æncæminimpa, ante cædinque inque cæcä ate mönö nē pönimö inte do ænte quëwëmompä.

¹⁶ Waocä, Nänne wæmo adinque botö mäincoo inï inänique æncædänimpa, ante ëmöwo ëmöwo yewæmongä adinque wadäni wæætë, Nawangä æmæwo wængäimpa, ante ëñente ate, Nē wængaingä nänö ante yewæmongainö bai bacäimpa, ante inque cædänipa. ¹⁷ Inæmpä, Inäni qui bacäimpa, ante yewæmongä incæte nē yewæmönigä müingä quëwëñongante tömengä mäincoo ædö cæte tömënäni qui baquü. Wæætë tömengä æmæwo wængä ate mänñedë ate tömengä nänö yewæmongäi bai inque cædänipa.

18 Mänömaï beyæ wëenëñedë Wængongui, Mönö godongämæ waa cæcæimpa, ante yewæmongä ate dodäni cæningä wænonte ate wepæ gowete ate godongämæ Ao äninque ïnque cægadänimpa.

19 Wængongui, ïimaï cædäni, nänö wææ angainö tömanta adinque Möitee wodi ïñömö tömänäni inänite apænecä ëñënäni ate wepæ gowete ate cægacäimpa. Wagada wënäni wepæ tönö caboda wepæ æninque æpæ tönö ænte wempo cædëninque iitopowæ nani äwæ yæpængö æninque obega ocagui opatawæmæ nani guipæningui ænte pæ dacadinque wepæ nani wempo cædënimænë bee podonte Möitee ïñömö, Mäninta adinque ëñengæimpa, ante cædinque mänintaa wepæ pipo pipo cægacäimpa. Ayæ në ëñëninäni tömänäni baonga wepæ pipo pipo cædinque tömengä ïimaï angacäimpa.

20 “Wængongui, Botö pönö ämo ëñëninque mïnitö Ao ante ëñente cæmïni ïninque mönö godongämæ waa cæcæimpa, ante nänö wææ angainö beyænque ïi wepæ impa. ïninque ïi wepæ ëmontaa adinque mönö Ao ante mänine ante ëñente cæcæimpa,” ante Möitee wodi apænegacäimpa.

21 Ayæ æmontaiconga wepæ pipo pipo cædinque tömengä mänincönë Wængongui beyæ nani cæincooga wepæ pipo pipo cægacäimpa.

22 Ayæ wodo tömancooga ante Wængongui, Wepæ tönö ñä mënongacæimpa, äninque wææ angä cægadänimpa.

Ïñæmpa wepæ gowedämaï ïñonte mönö wënæ wënæ cæmö adinque Wængongui në panguëngä inte ædö cæte pönö ata cæpoqingä.

Codito wepæ beyænque mönö mïmö

mēnongacæimpa

²³ Öönædē ongoncoo bai inguipoga nāni adobai badongaincoo incæ cæningä wænonthe ate wepæ tönö ñä mēnongaquēnēnāni ingadānimpa. Wæætē nāwä öönædē Wængongui weca gote mōnō ongonguinque mōnō adocanque nē waēmō pōni inongä wepæ beyænque ñä mēnongaquēnēmō imompa. ²⁴ Edæ öönædē Wængongui nānō owocōnē bai ante waodāni onompoca nāni tæiyæ waēmō pōni badongaincōnē mōnō Codito guidāmaī ingacäimpa. Wæætē öönædē incæ æidinqe tōmengä mōnō beyæ ante Wængongui weca guidinqe a ongongampa.

²⁵ Wængongui qui, ante inguipoga nē godongä ñænængä pōni inongä guiquēnē wii nāmā wepæ ænte pōninque cæningä wepæ incæ ænte pōninque wadepo iñō adopoque wadepo iñō adopoque Tæiyæ Waëmoncōnē Pōni guicampa. Mōnō Codito guiquēnē inguipoga nē quēwengä bai wii adobai inongä inte wii wæætē wæætē godoncæte ante öönædē æi guiigacäimpa. Wæætē öönædē adopoque æi guidinqe tōmengä nāmā wepæ adopoque godongacäimpa. ²⁶ Edæ inguipoga nē quēwēnāni nāni cæi bai cæcä bai tōmengä Wængongui inguipoga nānō badōñedē mā caate wædinque wantæ wantæ iñō cædinque ñōwo ganca tæmpo caate wæcædongäimpa. Wæætē mōnō waocabo tōmāmō pedænguipoga mōnō quēwēnō wodo iinque bayonte tōmengä ñōwo pōni adopoque pōni pōninque wēnæ wēnæ mōnō cædō ante æmæwo wido cæcæte ante nāmā wepæ godongacäimpa.

27 Mönö waocabo guiquënë nē wænguimö inömo inte adopoque wænte ate Wængonguī weca pō gongæñōmonte tōmengä apænte ancæcäimpa. 28 Mönö waocabo nanguī imö iñōmonte mönö Codito iñömö wënæ wënæ mönö cædō ante mongæninque adopoque nāmā godōninque wængacäimpa. Ayæ wæætē pōninque tōmengä wīi mönö wënæ wënæ cædō mongæncæte ante poncæcäimpa. Wæætē tōmengä nänö ponguinö ante nē wänö cömö iñōmonte tōmengä, Quëwencæminimpa, ante mönö imonte æncæte ante poncæcäimpa.

10

1 Iincayæ ate nē Ponguingä iñömö, Wængonguī quī, ante nāmā wepæ eyepæ godoncæcäimpa, ante odömoncæte ante cædinque Wængonguī, Iimai cæte cæningä wepæ pönöedäni, ante do wææ angacäimpa. Incæte mänīi wepæ Wængonguī nänö wææ angaimæ iñömö wīi eyepæ godonguī ænguī impa. Iinque mänimæ tōmengä nänö wææ angaimæ beyænque waocä ædö cæte ædæmö ëñente picængä bai baquingä. Iñæmpa idægoidi iñömö wadepo iñö wadepo iñö wepæ ancaa godōninque Wængonguī weca pō ædæ wææninque, Bitö Tæiyæ Waëmö imidö anguënë, ante apæncæte ante pönäni incæte tōmënäni tōmengä nänö wææ angainö beyænque picænäni bai dicæ badäniyaa. 2 Tōmengä nänö wææ angainö eyepæ i bai tōmënäni adopoque godōninque idæwaa godoncædönänimpa. Edæ, Wængonguī ingampa, ante nē cædäni iñömö mäninque godōninque ædæmö ñä mënongate

bacædönänimpa. Ayæ iincayæ ate tömënäni, Wentamö entawente wængui wæ, ante nämä apænte wædämaï incædönänimpa.

³ Edæ wii mänömaï impa. Wæætë, Botö wënæ wënæ cæte awædö, ante wæætë wæætë nani pönente wæquinque tömënäni wadepo iñö wadepo iñö godönönänimpa. ⁴ Edæ, Möni wënæ wënæ cægäinö ante mënongacæimpa, ante godöñönäni wagada onguïñæ wepæ tönö caboda wepæ eyepæ imæmpa diyæ mënongaquï.

⁵ Cæningä wepæ wii eyepæ impa, ante wædinque Codito inguipoga pöningue iïmaï ante apænegacäimpa.

“Wængongui ëñëmi. Cæningä baö nani wænonte pönönö tönö cængui bequi nani, Wængongui qui, ante pönönö adinque bitö edæ wii æinëmi ingabiimpa.

Wæætë botö Waobo baquinque bitö botö baö ante badongabiimpa.

⁶ Waodäni, Wængongui qui, ante iya tämöni ate Wængongui waa acæcäimpa, ante täñönäni bitö wii tobi ingabiimpa. Tömënäni, Wënæ wënæ möni cædö ante Wængongui pönö wido cæcæcäimpa, ante pönöñönänite bitö Baa angabiimpa.

⁷ Ante adinque botö, ‘Wængongui ëñëmi. Dodäni botö imotedö ante yewæmöninque, Tömengä inguipoga pöningue iïmaï cæcæcäimpa, ante nani yewæmongainö bai cædinque botö bitö änö ëñente cæcæte ante pöningue a ongömoï ae,’ antabopa,”

⁸ Möitee wodi guiquënë, Cæninäni inänite wænöninque minitö, Wængongui qui, ante pædæ

godöninge cænguï tönö bequï godoncæminimpa, ante wææ angacäimpa. Incæte mönö Codito Mæmpocä ingante täno apænedinque, Waodäni cæningä nāni wænonte pönönö tönö cænguï bequï nāni, Wængonguï quï, ante pönönö adinque bitö wïi æinēmi ingabiimpa. Wængonguï quï, ante iya tāmōni ate Wængonguï waa acæcäimpa, ante ayæ, Wænæ wænæ möni cædö ante Wængonguï pönö wido cæcæcäimpa, ante pönö täññāni bitö Baa ante wïi tobi ingabiimpa, ante Codito apænegacäimpa. ⁹ Ayæ, “Bitö änö cæcæte ante pöninge a ongömoï ae,” angacäimpa. Änninge tömengä, İine botö angainö iññömö ædæmö eñenguine bate ongongæimpa, ante cædinge Möitee wodi wëenëñedë nänö angaine ante da godonte bai cægacäimpa. ¹⁰ Ayæ Wængonguï nänö änö ante nē eñente cæcä inte Itota Codito, Wængonguï quï, ante baonga eñadinque adopoque wæninge nāmā wepæ eyepæ godongä beyænque mönö wæætē Wængonguï ayongä tæiyæ waëmö ewocamö bate quëwëmompä.

¹¹ Wængonguï quï, ante nē godönāni guiquënë tömānāni iimö iññö iimö iññö adiyæ gongænte Wængonguï beyæ ante cædānipä. Mänömaï wæætē wæætē godöninge ado ado godönāni beyænque tömēnāni wænæ wænæ nāni cædö ante ædö cæte wido cæte baquïi. ¹² Mäningä mönö beyæ nē nō Godongaingä guiquënë adopoque godöninge iinque baganca eyepæ pōni godöninge Wængonguï tömēmængä inö æi tæ contate ongongampa. ¹³ Mänömaï ongöninge, Botö imote piinte cædāni inānite Wængonguï æyedēnö botö nempo pönongä æninge botö tæi emömö inte nē ämo baquïmoo,

ante Codito ñowo ganca wänö congampa. ¹⁴ Edæ tömengä pönö badongä ate mönö täiyæ waëmö ewocate quëwëmö bayömonte tömengä adoque pönö nänö godongainö beyænque, Ædæmö picæmîni bacæmînimpa, ante do badongacäimpa. ¹⁵ Mänînö ante Wængonguî Täiyæ Waëmö Önöwoca mönö imonte adobai apænegacampa. Tömengä täno apænegacäimpa.

¹⁶ “Mönö Awënë iïmai angacäimpa. Mänîñedë ate iïncayæ ate,

botö pönö cæbo ate Ao änäni iïnque mönö godongämæ waa cæte quëwengæïmpa, ante iïnque cæcæte ante iïmai cæcæboïmpa, angacäimpa.

Botö pönö apænebo ëñëninque tömënäni, iïmai cæedäni, ante botö wææ angainö incæ mîmönë entawencædänimpa.

Botö pönö apænebo ëñëninque mänîne ante ocai encate ëñencædänimpa.

¹⁷ Ayæ, Wënæ wënæ nâni cædö ante ñimpo cædinque botö pönënämai incæboïmpa. Eñënämai nâni cædö ante botö wæætë wæætë änämai incæboïmpa,” angampa.

¹⁸ Iïnque tömengä pönö ñimpo cæcä ate mönö edæ, Wënæ wënæ mönö cædö beyæ pänämai incæcäimpa, ante quînante godömenque godonguî. Iñæmpa tömengä dobæ ñimpo cægacäimpa.

Mönö Wængonguî weca pongæïmpa, ante

¹⁹ Iñänäni ëñëedäni. Täiyæ Waëmö Pönî Oncönë pö guiite bai mönö Itota wepæ beyænque guiñënämai inte Wængonguî weca do guiquënëmö imompa. ²⁰ Weocoo mänincönë nâni wææ

cægaincoo wægo tē bai Itota baö adobaï wangö cote ingatimpa. Mänömaï beyæ odemö müinemö wi ænete bai i adinque mönö quëwenguinemö guiddinque Wængongui weca edæ do guimompa.

²¹ Wængongui nänö godongämæ owocabo iñömonte, Wængongui qui, ante nē Godongä Nænængä pöni inongä iñömö adocä Itota iñömö mönö imonte nē aacä inongä ingampa. ²² Mänömaï beyæ mönö Wængongui weca pö guicæimpa. Wëenëñedë wentamö mönö entawënö ante Itota nämä wepæ inte ñä mënongacä ate mönö nämä apænte nö cæinëmö inte guicæimpa. Ayæ mönö baö waëmömæ äate bai ëmömö ininque mönö, Wængongui tömengä nänö änö bai cöwë ædæmö cæcæcäimpa, ante wede pönëninque mönö guinënämaï inte tömengä weca do guicæimpa. ²³ Botö cöwë pönö cæcæboimpa, ante nē angaingä iñömö nē ædæmö cæcä ingampa, ante adinque mönö, Tömengä nänö änö bai cæcä beyænque watapæ bacæimpa, ante mönö pönënö ante cöwë wido cædämaï inte mönö pönengæimpa.

²⁴ Ayæ, Mönö pönencabo tömämö waadete pönëninque waa cæte quëwengæimpa, ante cæcæte ante pönente adinque mönö wacä ingä wacä ingä iïmaï godö cæcæimpa. ²⁵ Pancadäniya Wængongui ingante godongämæ apænecæte ante pönämaï inte wadæ godäni incæte tömënäni nani cæi bai mönö adobaï cædämaï ingæimpa. Wæætë, Codito nänö ponguionæ oo pöni impa, ate pönente wædinque mönö pönencabo iñömonte mönö wacä ingä wacä ingä edæ waadete apænedinque, Wængongui gämænö pöninque watapæ quëwëmini incæmüinimpa, ante apænecæimpa.

26 Wængonguī nō nānō ānō ante do ēñēnīmō inte mōnō, Wīī ēñēinēwædō, āninqe godōmenque wēnæ wēnæ cæmō ininqe edæ wēnæ wēnæ mōnō cædō ante mēnongaquīmæ ante edæ wepæ dæ ā bai babaimpa. 27 Wæætē mānōmaī ancaa ēñēnāmaī cæmō ininqe mōnō Wængonguī nānō apænte ante panguīmāmoque ante guīñente wæcōmaīmompā. Edæ mōnō Baa ante godōmenque wēnæ wēnæ cæmō ininqe Wængonguī ingante nē pīināni nāni gonte wænguīmāmoque ante, Mōnō adobaī gonte wæncæ wæ, ante guīñente wæcōmaīmompā. 28 Mōitee wodi nānō wææ angainō ante, Wīī ēñēinēwædō, ante adocanque nē angā iñongante Waoda mēnaa ina incæ waodāni mengāa go adocanque ināni incæ, Mānōmaīnō ante apænecā ēñentamōnipa, ante apænedāni ēñēninqe nē āningā ingante waadedāmaī inte godō wængongadānimpā.

29 Īninqe adocanque Wængonguī Wengā ingante pīnā gāwate bai cædinque Baa angā adinque tōmengā ingante Wængonguī ædō cæte pānāmaī inguingāā. Wængonguī, Botō pōnō æmo ate mīnitō Ao āmīni ininqe mōnō godongāmæ waa cæte quēwengæimpa, ante nānō angainō inique bacæimpa, ante cædinque Itota nāmā wepæ inte mōnō imonte ñā mēnongacā beyæ tōmengā ayongā tæiyæ waēmō ēwocamō bagamōimpa. Incæte adocanque Itota nānō nē ñā mēnongadingā inongā inte, Itota wepæ wīī waēmō ī awædō, ante pīingā adinque Wængonguī ædō cæte apænte ante pānāmaī inguingāā. Ayæ Wængonguī Ōnōwoca nē waadete pōnō cædongā iñongante adocanque badete tocā adinque Wængonguī tōmengā ingante ædō cæte

pänämaï inguingää. Edæ Möitee wodi nänö wææ angainö ante Baa änäni inänite wædænque päninque Wængongui iinäni inänite godömenque nanguï pöni pancæcäimpa, ante pönëminiyaa.

³⁰ Wængongui, “Botö tömömo në panguïmo imopa. Wiwa näni cædinö beyæ eyepæ pöni godö pämo wæcædanimpa,” angacäimpa. Ayæ, “Botö në Awënë inömo inte botö quinäni inänite apænte ancæboimpa,” angacäimpa. Mönö iñömö, Mänömainö ante në apænte pancæ angaingä ingante æbänö ingää, ante do ëñëmompa. ³¹ Edæ Wængongui në Quëwengä inongä inte edæ ængui badinque bæi ongonte pangä wæcæ wæ, ante mönö nanguï guiñëñate wæcæimpa.

³² Wëenëñedë Wængongui apænecä ëñëmini inte minitö tæcæ ñäö bai entawëmini ate wadäni pö piinte guëadö guëa cæyönäni minitö mini caate wæquinque tæi ongöninque godömenque cæminitapa. Mänömaï mini cædinö ante ñöwo pönëedäni. ³³ Pancayedëña iñömö në piinte cædäni tömänäni ayönäni minitö iminite badete todinque pänänitapa. Pancayedëña guiquënë minitö töniñadäni adobai caate wæyönänite minitö, Adocabomöni imönipa, ante bai cædinque në caate wædäni tönö godongämæ ongöminitapa. ³⁴ Wadäni inänite tee mönedäni adinque minitö tömënäni tee mönete näni wædö ante pönëninque tömënäni tönö godongämæ wæminitapa. Ayæ, Mönö maincoo öönädë godömenque waa pöni ongoncoo inte cöwë ongongæimpa, ante ëñëmini iñöminite wadäni inguipoga minitö ëadincoo ö ænäni adinque minitö wædämaï inte watapæ tominitapa. ³⁵ Ininque, Mönö wede pönënö beyænque eyepæ pöni ænguïmö

imompa, ante eñëninque mäninö mini wede pönëno
ante wido cädämaï iedäni. ³⁶ Ayæ, Wængongui
nänö änö ante eñente cæmöni ate tömengä, Pönömo
æncæminimpa, ante nänö angaincoo ante cöwë
pöngongä æncæmönimpa, ante cædinque mïnitö
wæntädämaï inte ee cæquënëmini iminipa. ³⁷ Edæ
Wængongui beyæ ante do yewæmongatimpa.
“Wantæ wantæ ate në Ponguingä mönö ängongä
iñömö do poncæcäimpa.

Edæ tömengä nänö angaiönæ iinque bayonte
tömengä eyepæ pönï poncæcäimpa.

³⁸ Në nö cæte quëwëngongä incæ tömengä nänö
wede pönëno beyænque quëwencæcäimpa.

Adocä wæætë guiñente wædinque wodii winongä
adinque,

botö tömengä ingante adinque wïi tobaïmopa,” ante
Wængongui beyæ yewæmongatimpa.

³⁹ Mönö guiquënë tömënäni nani cæi bai cädämaï
inömö inte wïi guiñente wædömö inte wodii
winönämaï imompa. Edæ wodii winonte bai mönö
æmæwo ëwente baquënëmö imompa. Wæætë edæ
tömengä ængä beyænque mönö quëwenguinque
tömengä ingante wede pönëmö imompa.

11

Mönö wede pönëno ante

¹ Wængongui pönö cæcä ate watapæ bacæimpa,
ante mönö pönëno ante mönö, Wængongui ayæ
cädämaï ingä incæte cöwë cæquingä ingampa,
ante wede pönëmompa. Awinca adämaï ëmömö
incæ mönö mïmöno wede pönëninque awinca
do ate ëmonte bai ëwocamö inte mönö, Näwangä

bacæimpa, ante do eñēmō ïmompā. ² Dodāni wede pōnēnāni ïñōnānite Wængonguī, Mīni wede pōnēnō beyænque botō mīnitō ïmīnite waa abopa, ante apænegacāimpa.

³ Wængonguī inguipo tōnō ïimōnæ tōmāo badoncæte ante cæyongä quiēmē impa ænte badonguingää. Ìñæmpa dæ angatimpa. Ìnīnque mōnō nē acoo dæ añōnte mānīncoo ænāmaī inte tōmengä wæætē mā pōnēnīnque angä beyænque mōnō nē acoo do bagatimpa. Mānōmaī ingatimpa, ante wede pōnēnīnque mōnō Ao ämompā.

Dodāni nāni wede pōnengāinō

Abedo wodi

⁴ Abedo wodi ïñōmō Wængonguī nānō angāinō ante wede pōnēnīnque, Wængonguī quī, ante nō cæte godōnīnque Cāinō wodi wæætē ònōmonque nānō godōnō baī wīi godongacāimpa. Tōmengä mānōmaī wede pōnente cæcā adīnque Wængonguī, Abedo bitō nō cæte pōnōmi æmopa, ante apænegacāimpa. Ìnīnque do wænte gogāingä ïnongä incæte Abedo wodi, Botō wede pōnente cægāi baī adobaī wede pōnente cæedāni, ante ñōwo ganca ayæ apænete baī apænecampa.

Ēnoco wodi

⁵ Ēnoco wodi guiquēnē nē wede pōnengä ïñongante Wængonguī, Ēnoco eñēmi. Bitō botō nē waa adōmi inte bitō wænguēnēmāmo ante wædāmaī inte pōe, ānīnque inque ïñongante ò ænte wo ææntodongä æigacāimpa. Æite gocā ate wadāni ancaa diqui diqui mīnīnque Wængonguī nānō nē wo æntodongä ingante adāmaī ingadānīmpa. Edæ

tömengä ingante Wængonguï ayæ ææntodönämaï iñongante wadäni, Ënoco wede pönengä ingante Wængonguï waa acampa, ante do eññönänimpa. ⁶ Edæ Wængonguï weca poncæte ante cædinque waocä, Wængonguï nē Quëwengä ingampa, ante wede pönenguënengä ingampa. Ayæ adobaï, Wængonguï ingante nē diqui diqui mimö iñömonte tömengä, Pöe, äninque pönö waa cæcampa, ante wede pönëninque nē poncæ cæcä pongampa. Mänömainö ante nē wede pönënanique Wængonguï weca pönänipa. Mäninö ante nē wede pönënämaï ingä guiquënë tömengä ingante Wængonguï ædö cæte waa aquingä. Edæ waa adämaï ingampa.

Docä Nöwee wodi

⁷ Nöwee wodi Docä näni änogä guiquënë, Æbänö baquïi, ante adämaï iñongante Wængonguï, Nöwee eññemi. Bitö adämaï imämo oo pongæimpa cæbii. Angä eññente guïñente wædinque nē wede pönengä inte tömengä näni wencabo näni guuite quëwenguinque wipo ñænængade impo incæ ñænæ oncö bai badongä ate guuite quëwengadänimpa. Nē wede pönënanique näni nö entawënö bai adobaï nö nänö entawenguinque Nöwee wodi wede pönente cægacäimpa. İninque tömengä adocanque wede pönëninque mänömaï cædingä iñongante wadäni guiquënë näni apænte wænguinqe Baa angadänimpa.

Abadäo wodi

⁸ Abadäo wodi guiquënë tömengä wede pönengä iñongante Wængonguï, Abadäo eññemi. Botö pönömo bitö ænguïmæ ante botö odömömo goe. Angä eññëninque, Æbæmë impa, ante adämaï inongä

inte Abadäo wede pönëninque ëñente cædinque do gogacäimpa. ⁹ Mänömaï wede pönëninque wadäni nëmæ gote wacä inongä inte wantæ iñö quëwengä bai inte æmontaicönë owogacäimpa. Ayæ Wængonguï nänö angaimæ në ænguina inöna inte tömengä wengä Itæca wodi adobaï tömengä wengä Aacobo wodi adobaï wantæ iñö quëwente bai æmontaicönenque owote quëwengadäimpa. ¹⁰ Wængonguï doyedë pönï, Waodäni nani öönädë quëwenguïñömö ante botö iïmaï badoncæboimpa, ante nämä nänö pönënö bai tæï gönonte mænongacäimpa. Abadäo iñömö, Botö mänüi iñömö owocæboimpa, ante në wædongä inte wede pönëninque piyænë cædinque æmontaicönenque owote inguipoga quëwengacäimpa.

¹¹ Mönö imonte pönëninque në ædæmö aacä inongä inte Wængonguï iñömö tömengä nänö äninö bai cöwë cæcæcäimpa, ante në wede pönënä iñömö Tada wodi ingadäimpa. Mänömaï beyæ tömënä owæntadä iñönante Wængonguï pönö cæcä æninque tömënä picængadedä inönä inte tæï piñænique yædëmadä bate wëñængä mangadäimpa. ¹² Abadäo wodi wede pönëninque tæï piñænte tapæicä ate wëñængä ëñagacäimpa. Ìninque adocanque picængadecä inte në wænte bai inongä inte wede pönengä beyænque mönö tömengä nänö pæimö yebænique nëmoncoo öönädë owocoo nanguï pönï i bai mönö iñömö adobaï nanguï pönï imompa. Ëmönaicoo gäwapæ yæwedeca öñoncoo nanguï pönï i bai mönö tömengä pæimö imö adobaï nanguï pönï iñömonte mönö,

Mänimpomö imompa, ante ædö cæte angui.

¹³ Mäninani tömänani wede pönente quëwënönani inte wængadänimpa. Wængongui nänö, Pönö cæcæboimpa, angaincoo ayæ ænämaï inäni inte tömënäni gobæ ongoncoo gomö ate bai, Cöwë æncæmönimpa, ante wede pönente piyænë cæte quëwengadänimpa. Wadäni nëmæ wabæca quëwente bai quëwëninque tömënäni, Wii mönitö ömæ iñonte mönitö wamöni inte quëwëmönipa, ante inguipoga owogadänimpa. ¹⁴ Mänömainö ante në änäni iñömö, Tömëmöni ömæ ante diqui diqui mëmöni imönipa, ante quëwënanipa. ¹⁵ Dodäni iñömö do nani emö cæte pongaimæ ante pönente wädäni inte bai tömënäni do adodö gocædönänimpa. ¹⁶ Wæætë adodö mänïömæ nani quëwengaïmæ wii goinëninque tömënäni, Mönö öönædë godömenque waëmömæ pöni gote quëwengæimpa, ante goinente wængadänimpa. Ìninque wadäni Wængongui ingante, Bitö në waëmömæ goinente wädäni tömënäni Wængonguimi imipa cæbii, ante änäni incæ tömengä wæætë, Ìñæmpa në wädönäni tömënäni quëwenguiñömö nani wädö ante botö do eyepæ mænongaboimpa, äninque guiñenämaï inte nanguï tocampa.

Abadäo tönö Itæca

¹⁷ Wængongui, Abadäo æbänö botö imote ëñente cæquiringäa, ante acæte ante angä ëñëninque Abadäo wodi në wede pönëngä inte tömengä wengä Itæca ingante, Wængongui qui, ante godongacäimpa. Edæ Abadäo ingante doyedë apænedinque Wængongui, Bitö pæinäni nanguï

ināni inte iimæ æncædānimpa, ante do angā
 eñengacāimpa. Incæte Wængongui mänömainö angā
 ante nē eñëningā incæ tömengā wengā adocanque
 pōni inongā inte Abadāö, Wængongui quingā
 ingampa, ante godoncæ cægacāimpa. ¹⁸ Adocā
 tömengā wengā ingantedö ante Wængongui doyedē
 Abadāö ingante apænedinque, Bitö wengā
 Itæca pæinānique inānitedö ante botö, Abadāö
 pæināni inānipa, angacāimpa. ¹⁹ Incæte Itæca
 wodi adocanque pōni iñongante Abadāö wodi,
 Botö wengā do wängā incæte Wængongui, Ñāni
 ömæmöe, angā ininque do ñāni ömæmömaingampa,
 ante wede pönëninque godoncæ cægacāimpa.
 Wængongui guiquënë, Ee ae, ante wææ angā
 beyænque tömengā wengā ingante wænönāmaï
 ingacāimpa. Ininque Itæca wodi do wæningā inte
 bai ñāni ömæmonte bai ayæ quëwengacāimpa.

Itæca, Aacobo, Ootee

²⁰ Itæca wodi adobai, Wængongui æbänö
 cæquiringää, ante wede nänö pönënö beyænque
 eñëningā inte edæ picængadecä badinque Aacobo
 wodi tönö Etawoo wodi inate apænedinque,
 Wængongui minatö iminate iimaï pönö waa
 cæcæcāimpa, ante waa apænegacāimpa.

²¹ Aacobo wodi iñömö, Wængongui æbänö
 cæquiringää, ante wede nänö pönënö beyænque
 do eñëningā inte wæncæ cæte öñöninque tömengā
 nänömoda Ootee wodi wëna inate, Minatö iminate
 Wængongui pönö waa cæcæcāimpa, ante waa
 apænegacāimpa. Ayæ ongontoca da cæte ongonte
 ædæ wææninqe, Wængongui bitö waëmö pōni

inömi inte cæquimidö anguënë, ante watapæ apænegacäimpa.

²² Ootee wodi guiquënë, Wantæ iñö wæncæboimpa, äninque, Mönö idægocabo mönö pæinäni incæ Equitobæ wantæpiyæ quëwënäni ate Wængongui ænte mäocä wadæ gocædänimpa, ante tömengä nänö wede pönënö beyænque ëñëninque iïmai angacäimpa. Godinque botö bayetoca ingai ee ænte næænte godinque da wencæminimpa, angacäimpa.

Möitee wodi

²³ Möitee wodi mæmpoda guiquënë wëñængä ëñacä ate, Wii önonganque ingampa. Waëmö wëñængä awædö, ante adinque iïmai cægadäimpa. Mäniñedë Equitobæ awënë odeye iñömö, Onguiñængä ëñacä adinque do wænogæäimpa, angä incæte tömëna guiñënämai inte tömëna wede nana pönënö beyænque wëñængä Möitee ingante apäicä mengäa go adocanque mämonque wë wodonte mangadäimpa.

²⁴ Möitee wodi guiquënë picængä bayongante wadäni, Awënë Padaönö wengä wææ Möitee badä ingampa, ante Möitee ingante waa ayönäni tömengä wæætë Wængongui ingante në wede pönënogä inte edæ Baa angacäimpa. ²⁵ Wæætë edæ, Botö caate wæquinque botö Wængongui quinäni tönö godongämæ cæcæboimpa, ante cædinque Möitee wodi, Equitoidi nani wiwa cæte töinö adinque botö wantæ iñö incæ wii toinente awædö, ante wido cægacäimpa. ²⁶ Wængongui iincayæ ate eyepæ pönï pönongä æncæboimpa, ante wede pönëninque tömengä mäninö ante mimöno

gomö ate bai pönengacäimpa. Ayæ Equitobæ quëwënäni waëmoncoo pönī nāni māincoo ante adinque, Önoncooque ëwenguincooque ī awædö, ante Möitee edæ Baa angacäimpa. Wæætë edæ piinte badete todāni wæcä incæte tömengä, Codito beyænque impa, ante pönëninque godömenque waa pönī togacäimpa.

²⁷ Tömengä iñömö, Awënë odeye Padaönö ænguī badinque piingä wæcæ wæ, ante guiñente wædāmaī inte wæætë wede pönëninque Equitobæ ëmö cæte gogacäimpa. Ayæ Wængonguī nē Quëwengä mönö awinca adāmaī inongä ingante Möitee wodi iñömö nē awinca gomö acä bai ëmongä inte wæntæye badāmaī inte godömenque cægacäimpa. ²⁸ Ayæ, Bamoncadë ëñadāni inänite nē ëwëmongä incæ godö wænnoncæcäimpa, ante Wængonguī angä ëñëninque Möitee wodi wæætë, Nē ëwëmongä nänö wodo pænta goquī ingæimpa, ante wede pönëninque cægacäimpa. Tömengä wadāni idægoidi tönö Patowa ææmæ mönö cæmæ bai mā cængacäimpa. Ayæ, Nē ëwëmongä incæ mönö idægocabo bamoncadë ëñadāni inänite wænönāmaī incæcäimpa, ante wææ cæcæte ante cædinque Möitee nē wede pönëmongä inte wadāni tönö godongämæ odemompaa wepæ öni paagacäimpa.

²⁹ Idægoidi guiquënë wede pönëninque gäwapæ Opatawæmæ nāni ämæ goyæ go næ gongæmæ ate tæcæguedëmæ pönī tao gogadänimpa. Equitoidi guiquënë, Taadö bapa, mönö taocæimpa, ante cæyönänite æpæmpo becadote wængadänimpa.

Adacaba wodi

30 Idægoidi nāni wede pōnēnō beyænque Eedicoo nāni quēwēñōmō yabæque nāni wææ cægainca incæ nāwæ cabænte wæængatimpa. Edæ idægoidi ōnompo æmæmpoque go mēōnaa mānimpoōnæ iñonte yabæque godongāmæ cægonte godāni ate cabænte wæængatimpa. 31 Onquiyængä Adacaba iñōmō māincoo beyæ ante nē towente nē quēwengä inongä incæte tōmengä wede nānō pōnēnō beyænque iīmaī cæte mīngä quēwengacāimpa. Idægoda mēnaa, Eedicoo iñōmō æbānō quēwēnānii, ante acæte ante awēmō pō guiida adinque Adacaba wodi, Ee pōeda, angä beyænque idægoidi wæætē ēñēnāmaī ināni inānite wænōninque tōmengä ingante ata cæpodāni quēwengacāimpa.

Wadāni nāni wede pōnengäinō

32 Quīnante godōmenque ante apænequīmoo. Iīnāni nē wede pōnēnāni nāni cægāinō ante botō æiquedō apænequīmoo. Guedeōnō wodi tōnō Badaco wodi ingadaimpa. Ayæ wææ Tantōo wodi tōnō Yepetee wodi ingadaimpa. Ayæ wææ Awēnē Dabii wodi tōnō Tāmoedo wodi ingadaimpa. Mānināni tōnō Wængonguī beyæ nē apænegāināni wodi tōmānāni wede nāni pōnēnō beyænque iīmaī cædinque nanguī cægadānimpa.

33 Nē wede pōnēnāni iñōmō tæī ēmonte badinque wabæca awēnē odeyēidi nempo quēwēnāni inānite bæ tadinque wido cægadānimpa. Pancadāniya wede pōnēninque wadāni beyæ wææ āninque nō cægadānimpa. Wacā, Cæcæboimpa, āninque do cæquēnengä incæ wīī cæcā ininque nē pōnēnāni pancadāniya, Bitō ānō cæcæbiimpa, ānāni ēñēninque do cægacāimpa. Pancadāniya

nāni wede pōnēnō beyænque mēñeidi incæ ecadāmaï ināni bagadānimpa. ³⁴ Gongga nanguï wo bæco adinque pancadāniya wede nāni pōnēnō beyænque mōnæ ãmongatimpa. Wadāni yaēmenca tamencacæ cædāni wædinque nē pōnēnāni pancadāniya aamō cædinque mīināni quēwengadānimpa. Aquïi pōni inināni inte nē wede pōnēnāni pancadāniya tæi piñænte bagadānimpa. Wabæca tontadoidi wænoncæ pōnāni adinque nē pōnēnāni pancadāniya wæætē tæi piñæninque wido cædāni gogadānimpa. ³⁵ Tōmēnāni guidēnāni nāñe wænāni ate onquiyænāni wede nāni pōnēnō beyænque do wænīnāni quēwēnāni ate ængadānimpa.

Nāni caate wægāinō

Ayæ adobai nē pōnēnāni inānite wīwa cædāni caate wæyōnānite wacā, Ata cæpobo goquimi, angā incæte nē caate wædōnāni pancadāniya wæætē, Ee abi caate wæwēmoe, änānitapa. Tōmēnāni, Botō iincayæ ate ñāni òmæmōninque caate botō wædō beyænque godōmenque waa quēwencæboimpa, ante wææ āninque Ao änāmaï ingadānimpa. ³⁶ Tōmēnāni nāni wede pōnēnō beyæ pancadāniya inānite wadāni badete togadānimpa. Wadāni inānite wæætē tæi tæi pangadānimpa. Wadāni inānite wæætē yaēmengō ñā cæyænīnque tee mōnedāni wægadānimpa. ³⁷ Pancadāniya inānite dicaca tacadāni wængadānimpa. Pancadāniya inānite ta wiyænāni wængadānimpa. Pancadāniya inānite yaēmenca yedāni wængadānimpa. Pancadāniya obega æmontai tōnō caboda æmontai badōninque māninque wēñate mongæninque òmæpodāni

inte wæyönänite wadäni togænte päninge wīwa cægadänimpa. ³⁸ Tömēnāni nē wede pōnēnāni inte waa pōnī ināni iñōnānite inguiṗogaque quēwēnāni wæætē wīi tōmēnāni bai ināni inte wēnæ wēnæ cægadänimpa. Nē pōnēnāni iñōmō pancadāniya, Æyōmōmē gote quēwenguimoo, ante pōnente wædinque wodii winonte önōmæca wayōmō godinque ānanquidi wayōmō godinque oncontatodē guidinque pancadāniya wē womōñōnāni pancadāniya onguipodē ææ wote wē womongadänimpa.

³⁹ İninque Wængongui tōmēnāni inānite, Wede mīni pōnēnō adinque botō waa tobopa, ante apænegacäimpa. Incæte tōmengä nānō, Pōnō waa cæcæboimpa, angainō ante tōmēnāni māniñedē ayæ ænāmaī ingadänimpa. ⁴⁰ Edæ tōmēnāni adodānique wīi æncædänimpa, angacäimpa. Wæætē Codito godōmenque pōnongä æninque mōnō watapæ quēwēñōmonte tōmēnāni mōnō tōnō godongāmæ æninque ædæmō picænāni bai bacædänimpa, ante Wængongui mōnō imonte waa cædinque tōmēnāni beyæ adobai waa cægacäimpa.

12

Itota ingante mōnō cōwē adinque quēwengæimpa, ante

¹ İninque boguimä bacoo owo bai mānināni iñōmō, Wængongui cōwē pōnō cæcæcäimpa, ante nē wede pōnengaināni iñōmō adobai bacoo ongōnānīpa. Edæ, Mōnitō wede pōnente mōni cægai bai mīnitō adobai wede pōnēninque iimāi cæedāni, ante a ongonte bai apænedänīpa cæmōö.

Tömənäni quingæ pogodo gocæte ante cædäni teëmencoo gä äadäni bai cædinque mönō adobai oda caate mönō wædoncoo ante ñimpo cæcæimpa. Wënæ wënæ mönō cægaincoo ante, Ancaa cæte awædō, äinique mönō wido cæcæimpa. Ayæ taadō ante Itota nänō odömongainque ante mönō edæ wæntædämaï inte tæi piñæninque pogodo gocæimpa. ² Mönō wede pönente æite godō taadō ante tömengä iñömō nē tāno beyænte gogaingä ingampa. Tömengä adocä incæ mönō wede pönēnō ante, Cōwē mänömaï bacæimpa, ante ædæmō badongaingä ingampa. Tömengä iñömō wadäni tömengä ingante awæ timpodäni wæyongante badete todäni adinque tömengä, Mänömaï cædäni botō caate wædō beyænque botō iincayæ ate watapæ tocæboimpa, ante nē eñëningä inte piyænē cædinque caate wædinque wængacäimpa. Tömengä ñowo iñömō ñäni ömæmonte æite godinque Awënë Wængongui nänō containpaa tömëmængä inō tæ contate Awënë bate ongöñongä mönō adocä Itota ingante æmō ate bai pönëninque edæ tömengä miñæ tee empote pogodo gocæimpa.

³ Tömengä iñömō nē wiwa cædäni nanguï piïnte cædäni wæcä incæte piyænē cægacäimpa. Ìinique minitō iñömō, Wæntædämaï inte mimō nangæ batawënämaï ingæimpa, ante cædinque, Tömengä æbänō cægacäi, ante pönëdäni. ⁴ Ñowo ganca minitō wënæ wënæ mini cæinente wædō ante wido cæcæte ante minitō wængui beyæ wepæ dicæ gowete cæminiyaa. ⁵ Ayæ Wængongui mönō wampo pönencæmöimpa, ante mönō imonte, Botō wëmini godömenque cæcæminimpa, ante æbänō pönō an-

gacäi, ante mīnitō dicæ pōnēmīniyaa. Īīmaī an-gacäimpa, ante yewæmongatimpa.

“Botō wēmi ēñēmi. Mōnō Awēnē bitō ĩmite, Ēñente cæcæbiimpa, ante pangä wædinque,

bitō wæætē badete todāmaī incæbiimpa.

Bitō ĩmite, Ēñenguēnē quēwēe, angä ēñente wædinque wæwēnāmaī incæbiimpa.

⁶ Īñæmpa tōmengä nānō nē waadete pōnēnānique ĩnānite pāninque

mōnō Awēnē ĩñōmō, Ēñencæmīnimpa, ante cæcampa.

Botō wēmīni, ante nānō nē ængainānique ĩnānite tōmengä pangampa.”

⁷ Ante yewæmongatimpa cæmīni. Mīnitō caate wæmīni ĩmīnitawo. Īñæmpa wēñænāni ĩnānite wæmpoidi dicæ pānāmaī inguīnāniyaa. Mæmpo Wængonguī ĩñōmō adobaī, Botō wēmīni ĩmīnīpa, ante edonque acæimpa, ante nanguī āninque pangä caate wæmīnīpa. Īninque tōmengä pangä wædinque mīnitō wæætē, Mōnō ēñente quēwenguīnque ante Mæmpo Wængonguī pangampa, ante piyænē cæte ee amīni pancæcäimpa. ⁸ Tōmengä wēñæmō ĩñōmonte tōmengä tōmāmō ĩmonte edæ nanguī pante angampa. Incæte mīnitō pancamīniya ĩmīnite tōmengä pante änāmaī ingantawo. Īninque mīnitō, Wīi Wængonguī wēmōni ĩmōnīpa. Wacä wēmōni ĩmōnīpa, ante wæquēnēmīni ĩmīnīpa.

⁹ Mōnō mæmpoidi waodānique ĩnōnāni inte nanguī āninque pānāni adinque mōnō, Mæmpocä ĩnongä inte tōmengä nānō cæquēnēnonque cædinque mōnō ĩmonte waa cæte pangantapa, ante tōmēnāni

inānite waa atamompa. Mönö Mæmpo Wængongui adobai mönō imonte nanguī āninqe pangā adinqe mönō quēwenguinque mönō tōmengā ingante godōmenque Ao ante ēñente cæcæimpa. ¹⁰ Mönö mæmpoidi guiquēnē, Æbānō pōnō waa cæquimoo, ante pōnente ate mönō imonte edæ, Æñencæminimpa, ante wantæ iñō nanguī ānāni ēñente cætamompa. Wængongui iñōmō edæ, Tæiyæ waēmō botō ewocabo bai mīnitō adobai tæiyæ waēmō ewocadinque watapæ quēwencæminimpa, ante cædinque mönō waa quēwenguinque ante pōnō pangampa. ¹¹ Æcāmenque mönō imonte nanguī āninqe pāna incæ tōmengā pangā ate mönō caate wædinque dicæ quingæ watapæ tomongaa. Ìñæmpa, Caate awædō, ante cōwē āmompā. Wæætē ìncayæ ate edæ doyedē nāni pānō beyænque mönō nē ēñente badōmo ate mönō nō cæmō badinqe gānē pōnente entawēmompā.

Mönö wæquinque Wængongui apæncæ ēñēnāmaī imompā

¹² Ìninqe mīnitō guepænte wædimīni inte edæ tæi piñæninqe wæntædāmaī inte nanguī cæedāni. Önoncapo nanguī guecapote wædimīni inte edæ guecapodāmaī inte ængæ gantite pogodo gote bai nanguī cæedāni. ¹³ Mönö cægonguinō, ante mīnitō taadō ante enga womīni mæmō ba ate nē podā cædināni incæ podā cædāmaī inte tōmēnāni nāni waa baquinque mäninōnō tōinō gote waa cægoncædānimpā, ante godō waadete cæedāni.

¹⁴ Mönö godongāmæ piyænē cæte quēwengæimpa, ante mīnitō nanguī tæi piñæninqe waodāni tōmānāni inānite gānē

pönente cæedäni. Ayæ, Æcänö tæiyæ waëmö ewocadämaï ingää tömengä iñömö mönö Awënë ingante cöwë adämaï incæcäimpa, ante pönente wædinque mīnitö, Mönö tömämö Wængongui ayongä tæiyæ waëmö ewocate quëwengæimpa, ante nanguï cæedäni. ¹⁵ Wængongui pönö waadete nänö cædö ante mönö tömämö ænte entawengæimpa, ante cædinque mīnitö cöwä adinque, Adocanque incæ ömætawengä inämaï incæcäimpa, ante wææ cæedäni. Adocanque wæwente nänö quëwënö beyæ piinte bate tedecä ëñëninque mīnitö, Wadäni nāni wentamö mongænguinque adobaï piinte badämaï incædänimpa, ante wææ cædinque nē piingä ingante godö wææ æedäni. ¹⁶ Ayæ mīni cabo incæ, Nänöogængä inämaï iñongante adocanque incæ godö mönāmaï incæcäimpa, ante cöwä adinque wææ cæedäni.

Etawoo wodi iñömö tömengä bamoncadengä inongä inte nänö nanguï ænguënencoo ante piinte baï cædinque cænguinque æncæte ante tömancoo godonte beyæ adopoque ænte cængacäimpa. Mīnitö guiquënë, Inguipogaque ante ænte to wædö, ante Etawoo wodi nänö pönëwente cægäinö baï adocanque incæ cædämaï incæcäimpa, ante edæ wææ cæedäni. ¹⁷ Bamoncadengä inte nänö ænguënencoo ante do piinte baï godöningä inte Etawoo wodi iincayæ ate, Pönömi æmoe, äñongante mæmpocä wæætë Baa angacäimpa, ante do ëñëminipa. Edæ Ca ca wædinque tömengä, Æbänö cæte ænguïmoo, ante ancaa angä incæte mæmpocä do Baa äningä inte ñöwo wæætë wadö ante ædö cæte anguingää.

18 Onquiyabo Wængonguĩ nänö gonga tänongä bæcobo ñænoque dodäni ponte godongämæ ongonte cægönäni bai minitö wii onquiyabo ñænoque pöminipa. Tömänäni wëmö mæ mämonte bai iñömö wini cai pæmæmämö iñömö nani ponte wægaiñömö bai minitö wii pöminipa.

19 Todompeta nani ancadeca nanguĩ we öömämö dodäni nani eñente wægaimämö bai minitö wii adopämö eñemnipa. Wængonguĩ wææ ante nänö tedepämö tömänäni nani eñente wægaimämö bai minitö wii adopämö eñemnipa. Mänimämö eñente guiñente wædinque tömänäni, Idæwaa ämipa. Ædö cæte godömenque eñenguimönii, ante wægadänimpa.

20 Edæ “Cæningä incæ onquiyaboga ponte cægongä adinque minitö tæi tacamini wæncæcäimpa,” ante wææ añongante tömänäni ancai guiñente wædinque, Wængonguĩ nänö wææ angainö ante mönitö ædö cæte ædæmö eñente cæquimönii, ante wægadänimpa.

21 Onquiyaboga nani ate guiñemämö adinque Möitee wodi incæ, “Ancai guiñente botö do do wäate bai wæbopa,” angacäimpa.

22 Minitö guiquënë Tiönoquidi nani änonquidi do ponte bai ewocaminipa. Edæ Wængonguĩ nē Quëwengä öönæde Eedotadëe bai nänö waëmö pöni owoyömö minitö mäniñömö do ponte bai ewocaminipa. Wængonguĩ anquedoidi æpodö miido ganca inönäni inte nanguĩ pöni inäni godongämæ pö bee tente tömänäni nani watapæ ongöñömö minitö mäniñömö do ponte bai ewocaminipa. 23 Mönö Codito ingante godongämæ mönö pönencabo iñömö bamoncadänäni nē ænguimö bayömonte mönö emöwo ante öönæde

yewæmōintaa do yewæmonte ongompa. Ìnque mīnitō adocabomīni badinque Wængonguī weca mōnō waocabo tōmāmō ìmonte nē apænte anguingā weca do pōmīni ìmīnīpa. Nē nō cæte quēwengaināni wænte goyōnānite Wængonguī ìinque badongā ate do ædæmō picænāni bai badānīpa. Tōmēnāni onōwoca weca mīnitō do ponte bai ēwocamīnīpa. ²⁴ Wængonguī, Botō pōnō cæbo ate mīnitō Ao āmīni ìinque mōnō godongāmæ waa cæte quēwengæimpa, ante nānō angainō ante Itota, Ìnque bacæimpa, ante ædæmō badongacāimpa. Mīnitō ìñōmō nē badongaingā weca do pōmīni ìmīnīpa. Abedo wodi wepæ onguipoiya gowecā adinque Wængonguī wæætē nē wænōningā ingante, Botō weca ongōnāmaī gobāwe, angacāimpa. Itota wepæ wīi Abedo wodi wepæ bai ìmæ adinque Wængonguī wæætē, Itota wepæ petæ petæ gowedimæ beyænque botō weca pōedāni, ante cægacāimpa. Mānimæ Itota wepæ nānō petæ petæ gowegaiñōmō mīnitō do ponte bai ēwocamīnīpa.

²⁵ Mānōmaī waēmō pōnī ìñōmō do pōmīni inte mīnitō nē apænecā ingante Baa ānāmaī ìedāni. Onquiyabo godongāmæ ongōnāni guiquēnē inguipoga wææ angaingā ingante Baa ānīnāni ìñōnānite tōmengā ata cæpodāmaī inte pangacāimpa cæmīnī. Ōönædē ongonte nē wææ angaingā ingante ēñēnāmaī inte dadi ēmænte wadæ gomō bai mōnō godōmenque pante wæquēnēmō ìñōmonte tōmengā cōwē ata cæpodāmaī incæcāimpa.

²⁶ Māniñedē tōmengā nānō tedepāmo beyænque inguipo wancæ wancæ cægatimpa. Ñōwo

iñömö tömengä, “Botö iincayæ ate inguipo adopoque pöni wancæ wancæ cædinque öönæde adobai wancæ wancæ edæ cæcæboimpa,” angacäimpa. ²⁷ Tömengä, “Iincayæ ate adopoque pöni cæcæboimpa,” angacäimpa, ante pönëninque mönö iimaï ante eñengæimpa. Tömengä adopoque wancæ wancæ cæcä ate tömengä nänö badongaincoo oo pöni ongoncoo iñömö tömancoo adoyedë ewente bacæimpa. Quincodö oo ongönämaï tæi ongoncoo i mänincooque ayæ a ongongæimpa, ²⁸ Iinque mönö Awënë Odeye nempo quëwëmö iñömö wancæ wancæ cædämaï inte tæi ongonguimö imompa, ante pönëninque mönö Wængongui ingante waa ate pönente apænecæimpa. Mänömaï cædinque Wængongui ñäö bai nänö tæi emömämo ate guiñente wædinque tömengä beyæ cæcæimpa. ²⁹ Edæ mönö Wængongui iñömö edæ gonga wo bæcoqui bai ingänö angüenë, ante ämo eñëmaiminipa.

13

Iimaï cæmö adinque Wængongui waa tocæcäimpa, ante

¹ Minitö iñömö, Mönö caipæ imompa, ante mïni waadete pönënö bai cædinque cöwë godongämæ waadete pönente cæedäni. ² Tömänäni inänite edæ, Pödäni, ante waadete cæedäni. Mänömaï cædinque pancadäniya, Botö weca ædänidö eñacæ pönänii, ante eñënämaï inäni incæte do waa cædäni ate edæ, Æ, Wængongui nänö da pönönäni anquedoidi incæ botö weca pönänitapa, ante tæcæ abopa, ante todänipa.

³ Tee mönete ongönäni tönö botö godongämæ tee mönete wæcömo bai imopa, ante pönëninque mīnitö tōmēnāni inānite ante cōwē pōnēedāni. Pancadāniya inānite wadāni wīwa godō cædāni ate caate wæwēñōnāni mīnitö adobaī pōnëninque, Mönö baö adobaī ēñamö inte tōmēnāni tönö godongämæ caate wæmō bai imopma, ante tōmēnāni inānite cōwē pōnēedāni.

⁴ Nänöogængä ināmaī iñongante waocä nē godö guëa mongä tönö nē godö wīwa towēnāni iñönānite Wængonguī mānināni tōmānāni inānite do apænte ante pancæcäimpa cæmīnii. Mīna gæncaya adomīnaque guëa moncæmīnaimpa. Ayæ ñänönāni mōninque nāna gæncaya quëwēna ate, Waa impa, ante mönö waa acæimpa.

⁵ Wængonguī incæ, “Mīnitö imīnite cōwē emö cæte godāmaī inte botö cōwē aacæboimpa,” angacäimpa. Mānōmaī beyæ mīnitö godonte æinta ante æinente wædāmaī inte mīni ēadincooque ēadinque piyænē cæte quëwēedāni. ⁶ İninque Wængonguī beyæ iīmaī ante nāni yewæmongainö bai ante mönö wede pōnente apænemopma.

“Mönö Awēnē botö tönö godongämæ cæcä ad-
inque botö,

Waocä ædö cæte botö imote wēnæ wēnæ
cæquingää, ante ēñemo inte guñēnāmaī
incæboimpa.”

⁷ Nē aadāni iñömö mīnitö imīnite Wængonguī nānō änö ante nē apænedāni inānite ante pōnëninque mīnitö, Tōmēnāni iñömö waa cædinque edæ watapæ quëwēnānīpa, ante pōnēedāni. Ayæ tōmēnāni nāni wede pōnēnō bai adobaī wede pōnēedāni.

⁸ Itota Codito iñömö wëenëñedë nänö ingai bai ingä ñöwoönæ adobai ingä inte tömengä adocä iincayæ ate cöwë adobai incæcäimpa.

⁹ Wadäni, Wacä taadö odömonte apænebo ëñëe, añönänite tömënäni miñæ godämaï iedäni. Iñæmpa tömënäni cænguinque ante, Æbänö waa pöni cö cæquii, ante wææ änäni incæte mänii cænguincoo beyæ tömënäni wii godömenque watapæ quëwëñäni. Iñinque mänincoo cæte beyæ mönö mimö ædö cæte tæi piñænte entawenguü. Wæætë edæ Wængongui nänö waadete pönö cædö beyænque mönö tæi piñænte entawengæimpa. ¹⁰ Æmontaicönë cædinque, Wængongui qui, ante në godönäni iñömö tömënäni nani iya täimpaa godöningue pancaa cængui ænte në cænguënänäni inönäni incæte tömënäni mönö Codito mönö beyæ nämä nänö wepæ godongainö guiquënë ædö cæte ænguñänii.

¹¹ Cæninäni inänite wænönäni ate në godongä ñænængä pöni inongä iñömö wepænque ænningue, Wënæ wënæ möni cædinö ante Wængongui pönö ñä mënongacæcäimpa, ante cædinque Tæiyæ Waëmö Pöni Oncönë wäänë guidingue godongampa. Godongä ate baonque, Wentamö mongænte awædö, ante ænningue tömënäni nani quëwëñömö yabæque mäo iya tangadänimpa. ¹² Itota adobai, Botö wepæ pönö mënongabo ate botö quimäni iñömö tæiyæ waëmö ewocate quëwencæminimpa, ante cædinque wentamö mönö entawënö ænte teëmë mongænte godinque tömënäni quëwëñömö wææ cædinemö tao godinque yabæque pöni guiñëñate wædinque

caate wængacäimpa cæmöö. ¹³ Tömengä yabæque pöni guiñëñate wædinque nänö tao gogai bai mönö adoyömö tömengä weca tao gote ado guiñëñate wæcäimpa. ¹⁴ Ìñæmpa inguipoga mönö quëwëñömö tæi ongompa diyæ wantæpiyæ quëwenguüi. Wæætë öönæde ïincayæ ate edæ mönö cöwë quëwenguïñömö ante æinente wædinque wänö cömompa.

¹⁵ Ìinque, Wængonguï quï, ante cænguï godönäni bai cædinque mönö ïñömö edæ, Itota ëmöwo beyænque quëwëmönipa, ante në apænemö inte tömengä ëmöwo ante Wængonguï ingante apænedinque, Bitö tæi ëmömi inte waa pöni cæbipa, ante watapæ apænecaïmpa. ¹⁶ Ayæ ñimpo cædämaï inte mïnitö wadäni ïänite cöwë waa cæedäni. Ayæ wadäni ïänite mïni mänincoo godö nënempomïni æncædänimpa. Mïnitö mänömaï, Wængonguï quï, ante godonte bai cædinque nënempomïni adinque Wængonguï mïni godönö ante waa acampa. ¹⁷ Mïnitö, Mönö imonte në änäni ïänite mönö Ao ante ëñengæïmpa, ante pönëninque në aadäni ïänite cöwë ëñente cæedäni. Tömënäni, Æbänö cæboo, ante adinque Wængonguï apænte ancæcäimpa, ante ëñëninque guiñente wædäni inte nö cædinque aadänipa cæmïni. Tömënäni mänömaï aadinque watapæ tote quëwencædänimpa, ante mïnitö wæætë tömënäni nänï änönö ante ëñente cæedäni. Mïnitö wæætë ëñënämaï imïni adinque tömënäni wæætë edæ, Ædö cæte aaquïmönii, ante wæwente badäni ïinque mïnitö adobai todämaï ïmaïmïnipa.

¹⁸ Mönitö beyæ ante Wængonguï ingante apæneedäni. Mönitö mïmö entawëmöni inte

wentamö entawënämaï ïmönipa, ante nämä apænte pönëmönipa. Edæ, Quiëmë cæmö incæ mönö cöwë nō cæte quëwengæïmpa, ante cæmönipa. ¹⁹ Botö mïnitö weca ocæ ëmænte pöïnemopa. Ìinique mïnitö Wængonguï ingante apænedinque, Wængonguï, bitö pönö cæbi ate Pabodo mönitö weca poncæcäïmpa, ante apæneedäni, ante nanguï ämopa.

Mïnitö ïmïnite Wængonguï waa cæccæcäïmpa, ante

²⁰ Wængonguï inguipoga nänö badönämaï ïñedë wëenëñedë pönï äinique edæ, Mönö godongämæ waa cæte quëwengæïmpa, ante tömengä nänö angainö bai cöwë në badongäingä inte ïïmaï pönö cægacäïmpa. Edæ mönö obegaidi bai ïñömonte Awënë Itota ïñömö mönö ïmonte në Aacä ñænængä ïnogä inte tömengä wepæ gowegaimæ eyepæ pönï godongä ate Wængonguï tömengä ingante, Eyepæ ï, äinique, Ñäni ömæmoe, angä ñäni ömæmongacäïmpa. Mänömaï gänë pönente në cægaingä inte Wængonguï ïñömö, ²¹ waa pönï pönongä ænte eyepæ entawëninque mïnitö ïñömö tömengä nänö änö bai cæcæmïnimpa. Tömengä Itota Codito tönö godongämæ cædinque pönö cæcä æninque mönö tömengä nänö waa adoncooque entawengæïmpa, ämopa. Itota Codito ïñömö ñöwopämo incæ ïincayæmämo incæ cöwë në tæï ëmönongä inte ñäö ëmongä amönipa, ante mönö tömengä ingante cöwë watapæ apænecæïmpa. Mänömaï ingæïmpa, ante botö, Amëë, ämopa.

²² Ìñänäni ëñeedäni. Botö mäninö tömänö ante apænecæte ante wædænque pönï yewæmömopa. Ìinique mäninö botö ædæmö apænedinö ante

mīnitō piyænē cædinque ēñēedāni, ämopa.
²³ Mönō tōniñacā Tīmoteo tee mönete wæyongante
 ñōwo ñimpo cædāni gocantapa, ante apænebo
 ēñēedāni. Tömengä botō weca quingæ
 pongä ïinque botō tömengä tönō guëa mīnitō
 weca ēñacæ pōmaïmōnapa. ²⁴ Mönitō beyæ
 apænedinque mīnitō ïimīnite nē aadāni ïänānite,
 Waa quëwencæmīnimpa, ante apæneedāni. Ayæ
 adobaï Wængonguï quīnāni tōmānāni ïänānite,
 Waa quëwencæmīnimpa, ante mönitō beyæ äedāni.
 Ayæ, Mīnitō ïimīnite ante apænedinque Itadiabæ
 quëwēnāni adobaï, Mīnitō waa quëwencæmīnimpa,
 ante apænedānīpa, ante ämo ēñēedāni. ²⁵ Mīnitō
 tōmāmīni ïimīnite Wængonguï pōnō waadete
 cæcæcäimpa. Mäinque ante yewæmōmopa.

Wængonguī nānō Apænegainō
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

9bedab5a-39ff-5163-a35b-8056cbbe8690